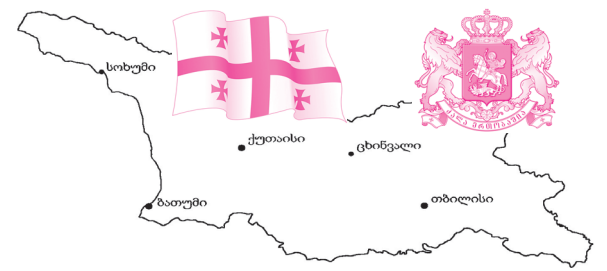

26 მაისი საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის დღეა!

საქართველოს რესპუბლიკა

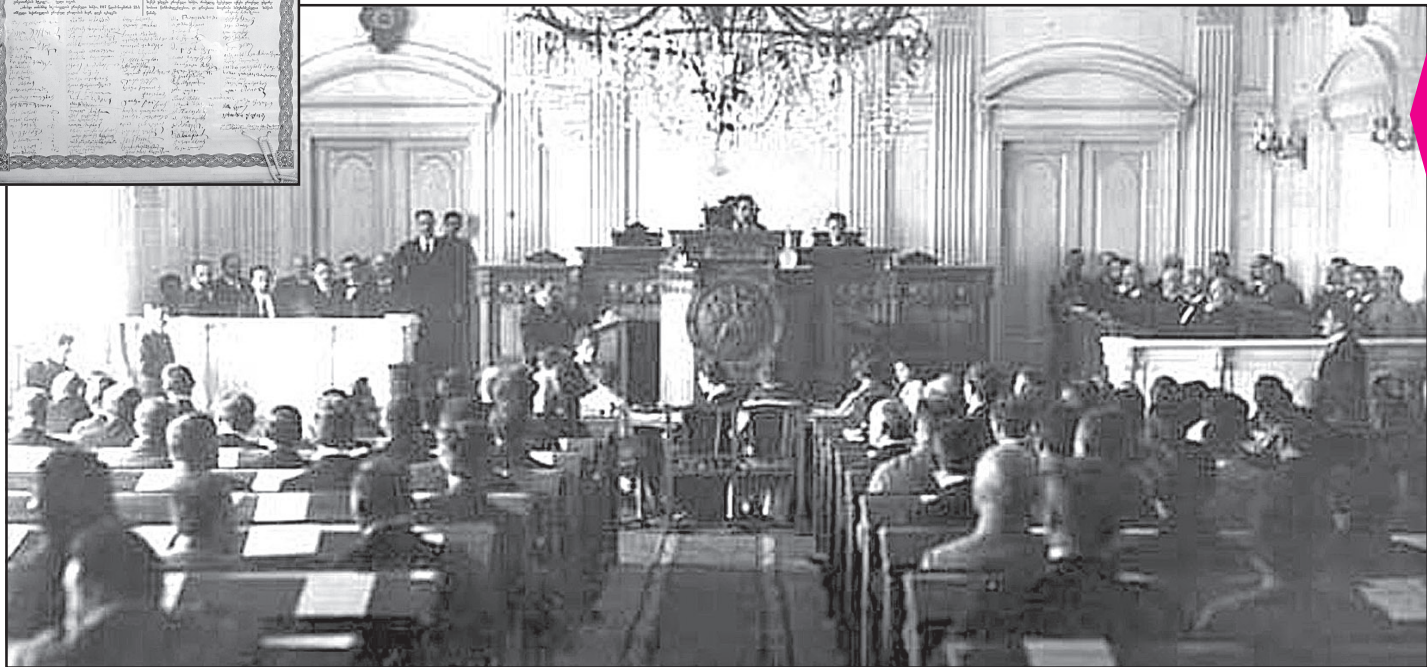
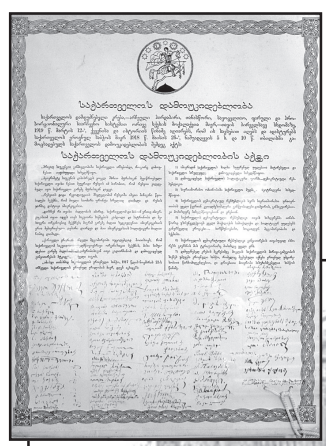
www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბატონი ბეჭედი სიფყაა, ცუდიღებთ და ჭბრებით ბუბთის გაცანა ყელა უკადრისბაჭე უსამაგლესია.

პარასკევი, 26 მაისი. 2017 წ. №106 (8243), გამოცემის 99-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

XX საუკუნე - ორჯერ მოპოვებული და ორჯერ დაკარგული დამოუკიდებლობა

ნუ დავკარგავთ უნეს, გავხდეთ ნამდვილად დამოუკიდებელი და თავისუფალი ქვეყანა!

ლუბს, რათა აქამდე მოსულიყო საქართველო. ეს არის ხმლით შემოსაზღვრული ისტორია. პატრიოტიზმი მათთვის უფლება და მოვალეობა იყო, სამშობლოს სიყვარული თავისთავადია, მარადიულია. თავისუფლება და დამოუკიდებლობა საქართველოს სიცოცხლის არტერიაა - როგორც უწყვეტი ძაფი, თითქოს სამშობლოსა და სიცოცხლის წყურვილის გარდა, არაფერი დაგვიტოვა ღმერთმა - „სამშობლო როგორც უფალი, ერთია ქვეყანაზედა“. თუმცა, არავინ იცის, საით მიექანება ისევ ორად გაყოფილი საქართველო. პარტიული დაპირისპირება, იმედგაცურება... არადა, ოცნებადაკარგულ ხალხს არასდროს უშენებია ქვეყანა. განცდა კავშირი თაობათა შორის, აღარ უსმენენ გამოცდილ ადამიანებს, რომ არაფერი ვთქვათ შორეულ წარსულზე. ერი, რომელიც წარსულს, თავის ისტორიას პატივს არ მიაგებს კვდება. ქვეყანა, რომელმაც „ვეფხისტყაოსნის“ იუბილე არ აღნიშნა, არც დიდგორობის - საქართველოს გადარჩენის დღის აღნიშვნას აპირებს (თურქებს ეწყინებათო), რა დამოუკიდებელია? არადა, დიდგორობა არის მარადი გენეტიკური შესენება ქართული სულის სიმტკიცისა, გაუტყელობისა, ნიჭიერებისა. იქნებ გერმანელები გაუნაწყენდნენ რუსებს 9 მაისის დღესასწაულის გამო, მაგრამ მათ კარგად იცინ, რომ ფაშოზში, უპირველესად, მათივე მტერი იყო, რომ ხმლისა მქნეველი ერთ დღეს ხმლითავე დაილენებინ.

XX საუკუნის დასაწყისში, 1918 წელს მხოლოდ სამი წლით დაიხსნა თავი საქართველომ რუსეთისაგან. ახალმა, წითელმა იმპერიამ ისევ დაიპყრო ახლად ფეხადგმული დემოკრატიული რესპუბლიკა.

რუსეთის იმპერია კვლავ დაიშალა. 1991 წელს 9 აპრილი ზვიად გამსახურდიას ეროვნულმა ხელისუფლებამ სახელმწიფო დამოუკიდებლობის აღდგენის დღედ გამოაცხადა. ისევ აგრესია რუსეთისგან და 2 წლის შემდეგ თითქმის სანახევროდ დაკარგეთ დამოუკიდებლობა, მიიტაცეს ტერიტორიები, ოლონდ გაუგებარი პერსპექტივით.

საფრთხეები გარე თუ შინაური მტრებისგან ისევ არ წყდება, ათასწლოვან ბრძოლებში გამოვლილი ქვეყანა თვალდახელშეუა პატარავდება. არადა, თავისუფლებას გაფრთხილება უნდა, დაიშვა შეცდომები, ქვეყნის და-

მოუკიდებლობა სამოქალაქო ომმა შეარყია. მიუხედავად პოლიტიკური სიჭრელისა, პარტიული სიმრავლისა, უნდა გვახსოვდეს: ქვეყანა ერთია, რამაც უნდა გაგვეერთიანოს და ხალხი დანაშაულისა და ძალადობის ჭაობში არ უნდა ჩავივთრიოთ, როგორც ეს გააკეთეს „ნაციებმა“.

დამოუკიდებლობის 25-წლიანმა ისტორიამ ბევრი გაკვეთილი დაგვიტოვა ფიქრისა და განხილვისთვის, სახელმწიფო და პიროვნული თავისუფლება თანმხვედრი უნდა იყოს, კაცს უნდა დაედგომებოდეს თავის ქვეყანაში. არაფრის მქონე, ღარიბი ადამიანი თავისუფალი ვერ იქნება, ის სხვაზეა დამოკიდებული მატერიალურად, ზნეობრივად. დამოუკიდებლობის აღდგენის დღე მხოლოდ თარიღად არ უნდა დავიყვანოთ. ერთმა უნდა იგრძნოს თავისუფლების სიკეთე, რაც ასე იგვიანებს. თავისუფლება და დამოუკიდებლობა მხოლოდ ადამი-

ანთა ერთი ჯგუფისა და კასტისათვის არ უნდა იყოს ბედნიერების წყარო. ასე რომ, საფიქრალია - ვიზიმიოთ თუ გამოვფიზნულდეთ და გავაანალიზოთ, საით მივდივართ, წინ თუ უკან?

დამოუკიდებლობა თვითმყოფადობას გულისხმობს. არადა, ვერ მოვუარეთ ამ პატარა ქვეყანას. თავისუფლებას ზემოთ იხილი, რომელთა თავისუფლებაში არ შედის ქვეყნის თავისუფლების დაცვა. რელიგიური მრწამსის გამო, ბიბლიური თავისუფლების მოშველიებით, წვევამდელები არ მიდიან ჯარში, იქმნება ალტერნატიული ეკლესიები, ისე არიგებენ სასულიერო ნოდებს, თითქოს საზრიანთა კლუბის თამაში იყოს. ეტყობა, ქრისტიანობაზე შეტევის ახალი ტალღა მოდის, დემოკრატია! - ჩემი უფლებაა, მეყვარება თუ არა ქვეყანა, ადამიანებიო, შევქმნი თუ არა ოჯახსო, ჩემი უფლებაა, ვიმსახურობ თუ არა ჯარშიო! არადა, რამდენი თაობა შეენირა ბრძო-

№ 2 83

კათოლიკოს-პატრიარქის აღსაყდრების 40 წლისთავთან დაკავშირებული საიუბილეო ზეიმი გაუქმებულია

საქართველოს საპატრიარქო კათოლიკოს-პატრიარქის აღსაყდრების 40 წლისთავთან დაკავშირებული საიუბილეო ზეიმი გაუქმდა. ამის შესახებ განცხადებას საპატრიარქო ოფიციალურ გვერდზე აქვეყნებს.

„მსოფლიოში შექმნილი არასტაბილური მდგომარეობისა და საქართველოში არსებული სოციალური ვითარების გათვალისწინებით, მისი უწმინდესობისა და უნეტარესობის, ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით გაუქმდა კათოლიკოს-პატრიარქის აღსაყდრების 40 წლისთავთან დაკავშირებული საიუბილეო ზეიმი და მართლმადიდებელ ეკლესიათა მეთაურებისა და სხვა საპატიო სასულიერო და საერო პირთა საქართველოში მონაწილეობა, - ნათქვამია განცხადებაში.“

დავისვით ქვეპრი-ქართული ეროვნული კულტურის საბანძური

3

კინო-დოკუმენტალისტიკის კლასიკოსი გიია ჭუბაბრია

4

XX საუკუნე – ორჯერ მოპოვებული და ორჯერ დაკარგული დამოუკიდებლობა

ნუ დაგვარგავთ შანსს, გაგხდეთ ნამდვილად დამოუკიდებელი და თავისუფალი ქვეყანა!

(პირველი გამოცემა) 26 მაისი

თავისუფლების, ეროვნული დამოუკიდებლობის დღესასწაულია, არადა, მაგანი ყველაფერს აკეთებს ეროვნული სულისკვეთების ჩავლისთვის, შერყეულია რწმენა, ადათ-წესები, ქართული ხასიათი. არადა, რად გვინდა თავისუფალი და დამოუკიდებელი სახელმწიფო ეროვნების, ქართველობის გარეშე! ამას ისიც ემატება, რომ საგანგაშოა დემოგრაფიული ვითარება. 2050 წელს უმცირესობაში აღმოვჩნდებით. ქვეყანა დამოუკიდებელია, მაგრამ, როგორც ჩანს, ეს არ არის საკმარისი, მთავარი გვაკლია – ქვეყნისა და ხალხის სიყვარული, ერთმანეთის სიყვარული. ყველაფერი კი სახელმწიფო სისტემაში უნდა მოექცეს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, კულტურული თუ სხვა თვალსაზრისით. ყველაფერს იმას ნუ დავებრალებთ, რომ კონსტიტუცია არ გვივარგა, არადა, ისრაელს, შვეიცარიას, ინგლისს არა აქვს იგი, თუმცა, ქვეყანა ყვავის. კონსტიტუცია გეჭონდა სააკაშვილის დროს და საპრეზიდენტო რესპუბლიკაც, მაგრამ მივიღეთ – ნეოფაშიზმი! რა შია საქმე? გამოდის, მარტო ქარტია არ ყოფილა საკმარისი, ისევ ქვეყნის სიყვარული, ქრისტიანული რწმენა, სახელმწიფოებრივი აზროვნება და ერთობა თუ გადაგვარჩენს და არა პოლიტიკური აფერისტობა, ვითომ დემოკრატია, ვითომ პარტიები, ვითომ პრეზიდენტი, გათითოვაცება, მომხვეჭელობა, უსამართლობა, მოჩვენებითი კეთილდღეობა დაღუპავს ქვეყანას!

სახელმწიფოს აქვს თავისი ღირსება, კანონები, მრწამსი, იდეოლოგია. ეს ის გარემოა, სადაც იზრდება კაცი და ცდილობს, იყოს ამ მონოვალენტის, ღირსების სიმაღლეზე. არადა, ქვეყანას ღირსება აკლია და შესაბამისად – ადამიანებსაც. „ნაცებმა“ მოახერხეს ამ უღირსი გარემოს შექმნა და მთავრობას კიდევ ბევრი თავსატე-

ხი აქვს მის დასაძლევად. და მინც, გულს ნუ გავიტებით, დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლას ყოველთვის აქვს აზრი. ვიყოთ იმ იმედით, რომ რუსეთიც ისწავლის ჭკუას, ჩვენც მოვეგოთ ჭკუაზე, გავერთიანდეთ, რამეთუ, „თუ მთელმა ერმა გამარჯვება არ მოინდომა, მაკედონელიც ვერ უშველის“.

მინდა, მივმართო საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ გიორგი კვიციანიშვილს:

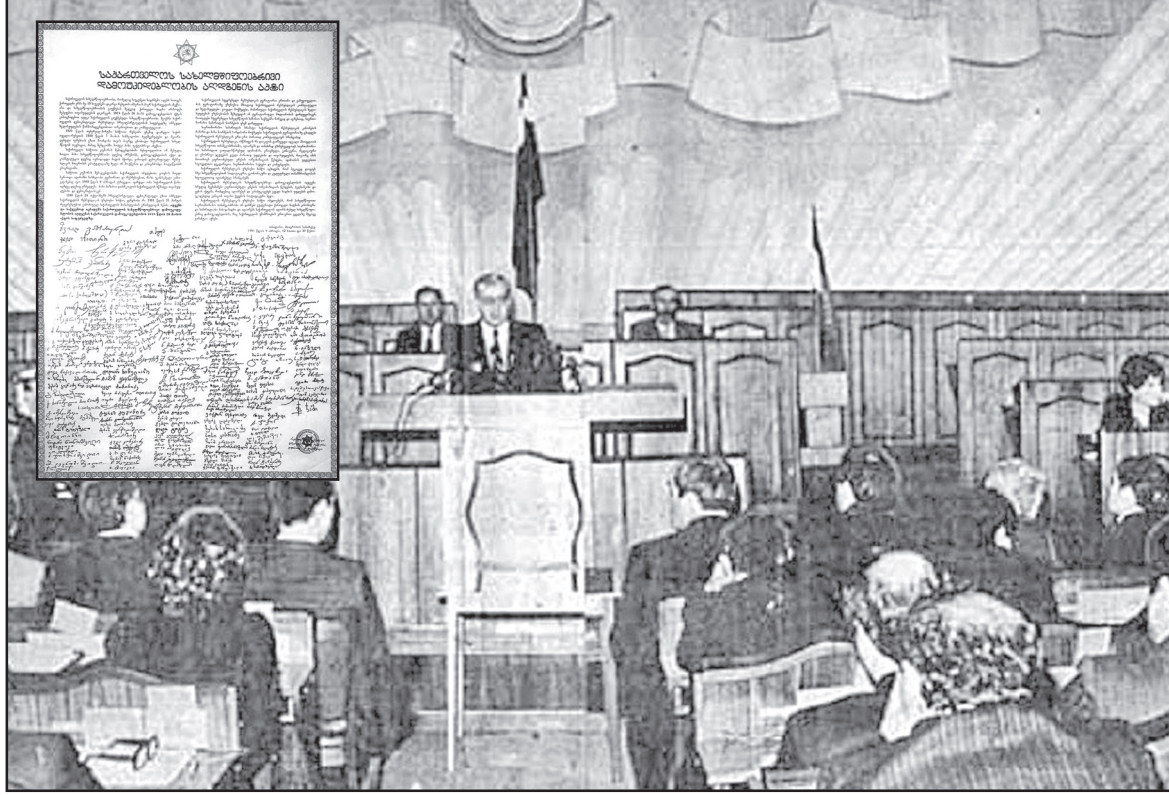
ბატონო პრემიერო,
თქვენი ამასწინანდელი განცხადება დიდი პარტნიორის წინაშე, ცოტა გადაჭარბებული გვეჩვენა – საქართველომ ბევრ სიკეთესთან ერთად სიღარიბე დასძლია! გაესულვართ ფონს და ეგაა – აღარ ისმის წყევლა-კრულვა ბანკებთან, ვალებში აღარ გვიყიდინა სახლებს, ბინებს თუ მიწებს. მათხოვრებიც სადღაც გამქრალან. აღარაა რიგი ნაგ-

ვის ურნებთან. ქართველი ქალები არ გარბიან საზღვარგარეთ ყველაზე დამამცირებელ მონურ სამუშაოზე, რამდენადაც ათასობით სამუშაო ადგილი გაჩენილა, თითქოს 2000 ბავშვი არ გარდაცვლილიყოს შიმშილისგან და შარშან ასიათას კაცს არ დაეტოვებინოს საქართველო სხვაგან ლუკმაპურის საშოვნელად. ისე, ევროპამ და ამერიკამ ვერ დასძლიეს სიღარიბე და ამ პატარა პარტნიორმა საქართველომ როგორ მოახერხა ეს, მართლაც საოცარია!

ეტყობა, თქვენ კარგად არ იცნობთ სიღარიბეს, ბატონო პრემიერო, არ იცით, რომ „ის არის პატარა ჯვარცმა“. ამას ვერც იმ მილიონერებს გააგებინებთ პარლამენტში, ასე რომ მომრავლებულან. არაფერს ვამბობ ქვეყნის დაქვევით, ქონების დათრევიტ გამდიდრებულ ნაცბიზნისმენებზე, მონებად

რომ აქციეს ხალხი. რას იზამ, კაპიტალიზმია, მდიდრებიც იქნებიან და ღარიბებიც. კონკურენცია, ბრძოლა, პროგრესის მომტანია, მაგრამ ერი რომ იღუპება, რად გვინდა ასეთი „ახალი წყობა“. სიღარიბემ საკუთარი მიწიდან განდევნა ქართველობა. ასეთი რამ თემურ ლენგამ თუ შაჰ-აბასმა ვერ მოახერხეს. შიმშილს გაექცა ქართველი კაცი 21 საუკუნეში, რამეთუ შიმშილი სიკვდილია უჩინო, ვერაგი და დაუნდობელი.

„თუ არს სიცოცხლე, რაა სიკვდილი, თუ არს სიმაძღვრე, რაა შიმშილი“ – წერდა დიდი დავით გურამიშვილი, მაგრამ რომ არაა ასე? ადამიანი ბუნების ნაწილია, მისი ძუძუ გვიწოვია, „ცოცხალი“ მისი ვართ და მკვდარნიცა, ოღონდ ესაა, ნაადრევად რატომ ვართმევთ ადამიანებს ღვთისგან ბოძებულ სიცოცხლეს?

200 პარტია ვითომ ქვეყნისთვის იბრძვის, არადა, ქვეყანა ერთია. გეოსტრატეგიულმა პრიორიტეტმა არ უნდა გვავნოს, ვერც რუსეთი იმდენს ვერ დაგვაზარალებს – როგორც შინაური მტრობა და ქიშობა.

ადამიანსაც მინც ჩვენ ვართ – ხალხი, რომელმაც სააკაშვილი აირჩია. და მივიღეთ დიქტატურა დემოკრატიის ნიღბით – ათასობით გაუბედურებული ადამიანი, ნახევარი საქართველო საზღვარგარეთ გაიქცა და იქიდან არჩენს დარჩენილ ნახევარს. მივიღეთ დაუსწრებელი საქართველო, დაუსწრებელი ცხოვრება, არადა, ფული, რომელიც აშშ-მა გამოგვიყო და „ნაცებანდამ“ მიითვისა, ქვეყანას ააყვავებდა.

ის რომ, სული გვიდგას და შუქის, გაზისა და წყლის საფასურის გადახდას ვახერხებთ, ვიღაცის ბიზნისის ხელშემწყობი ვართ, ეს არის სიმდიდრის მაჩვენებელი? ან ის, რომ მხოლოდ საარჩევნო ხმად შემოვრჩით, ესაა ბედნიერება? – დემოკრატია ყვავისო, დემოკრატია და თავისუფლება ისაა, ცხოვრება რომ გინარია, ჩვენ კი არსებობისათვის ვიბრძვით და სიცოცხლის წყურვილის გარდა, არაფერი დაგვიტოვა ღმერთმა.

ამიტომაც, შეხვდით ადამიანებს და უკეთ გაიგებთ მათ გასაჭირს. „ნაცები“ და მათი „რუსთავი-2“ კუთხე-კუნჭულს არ ტოვებენ, რათა აგინონ „ოცნებას“, ვითომ ხალხის გამო არ სძინავს გვარამიას გუნდს! თქვენ მათ როგორ შეგადარებთ, მაგრამ იყავით უფრო რეალური, ლამაზ ფერებში ნუ აღიქვამთ ცხოვრებას. ეს სააკაშვილის სტილია, ვირტუალური ქვეყანა, ტელეგადაცემებით – ცხოვრება საამური. საამური როგორ არაა, მაგრამ ვისთვის? სიღარიბე დაძლეულია, ოღონდ ვისთვის? დემოკრატია არის და თავისუფლება, ოღონდ ვისთვის? დაეშვიტ ადამიანთა მიწაზე, აქ ტკივილთან ერთად კაცობის სითბოსაც იგრძნობთ და დაინახავთ ფასადს მიღმა ცრემლიან საქართველოს!

ზურაბ აბრალაშვილი
„სრ“ საკ. კორ.

„საქართველომ საკამოდ აკლიანი გზა გაიარა, მაგრამ ჩვენ ვაბაყობთ, რომ ჩვენი ქვეყანა მიდის სწორი მიმართულებით“

25 მაისის მთავრობის სხდომაზე პრემიერ-მინისტრმა დამოუკიდებლობის დღე ყველას წინასწარ მიულოცა. „ჩვენმა ქვეყანამ საკამოდ აკლიანი გზა გაიარა, მაგრამ ჩვენ ვაბაყობთ, რომ ჩვენი ქვეყანა მიდის სწორი მიმართულებით და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს ვექტორი, რომელსაც ჩვენი ქვეყანა მიჰყვება, ძალიან თანმიმდევრულად მიგვიყვანს იმ მიზნამდე, რისთვისაც არაერთმა ადამიანმა სიცოცხლე გასწირა და ყველაზე სანუკვარი, რაც ჰქონდა, სამშობლოს შესწირა. ჩვენი მომავალი თაობებისთვის ჩვენ უნდა გავაკეთოთ ყველაფერი, რომ ჩვენი ქვეყანა გახდეს ღირსეული წევრი ცივილიზებული მსოფლიოსი. ჩვენ აუცილებლად მივალწევთ იმას, რომ საქართველო გახდება ევროპული ოჯახის წევრი და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს მიზანი არის სწორედ ის, რისთვისაც ჩვენ დღეს ვდგამთ მნიშვნელოვან ნაბიჯებს“, – განაცხადა კვიციანიშვილმა.

„გადაწყვეტილება მიღებულია – საქართველომ ნატოს წევრი, – განუცხადა ჟურნალისტებს საქართველოში ნატოს სამეკავშირეო ოფისის ხელმძღვანელმა უილიამ ლაპიუმ. ყველა მოკავშირე მტკიცედ უჭერს მხარს საქართველოს. ჩვენ აქ ვართ, რათა მხარი დავუჭიროთ საქართველოს და მის მისწრაფებას შეუერთდეს ნატოს. თუ როდესაც მოხდება ეს, ჩვენ არ ვიცით, ეს ნატოს ცალკეულ ქვეყნებზეა დამოკიდებული, მაგრამ გადაწყვეტილება მიღებულია – საქართველო გახდება ნატოს-ს წევრი. მთავარია პროგრესი და დავარწმუნოთ ისინი, რომ დროა, საქართველო ალიანსში მიიწვიონ“, – დასძინა უილიამ ლაპიუმ.

გადაწყვეტილება მიღებულია – საქართველომ ნატოს წევრი, – განუცხადა ჟურნალისტებს საქართველოში ნატოს სამეკავშირეო ოფისის ხელმძღვანელმა უილიამ ლაპიუმ. ყველა მოკავშირე მტკიცედ უჭერს მხარს საქართველოს. ჩვენ აქ ვართ, რათა მხარი დავუჭიროთ საქართველოს და მის მისწრაფებას შეუერთდეს ნატოს. თუ როდესაც მოხდება ეს, ჩვენ არ ვიცით, ეს ნატოს ცალკეულ ქვეყნებზეა დამოკიდებული, მაგრამ გადაწყვეტილება მიღებულია – საქართველო გახდება ნატოს-ს წევრი. მთავარია პროგრესი და დავარწმუნოთ ისინი, რომ დროა, საქართველო ალიანსში მიიწვიონ“, – დასძინა უილიამ ლაპიუმ.

საქართველოს პრემიერმა რვა ქვეყნის პარლამენტსა და პარტიებს მიმართა

საქართველოს პრემიერმ რვა ქვეყნის პარლამენტსა და პარტიებს მიმართა. მათ შორის იყვნენ ალბანეთის, პაკისტანის, პორტუგალიის, ქუვეითის, მალტას, არგენტინის, ინდონეზიის, მონღოლეთის პარლამენტები. მათ მიმართა განცხადება.

დაცემის ცერემონია გაიმართა. საქართველოს სახელმწიფო მეთაურს რწმუნებათა სიგელები რვა ქვეყნის: ალბანეთის, პაკისტანის, პორტუგალიის, ქუვეითის, მალტას, არგენტინის, ინდონეზიის, მონღოლეთის პარლამენტებმა ელჩებმა გადასცეს. რწმუნებათა სიგელების გადაცემის ოფიციალური ცერემონიის დასრულების შემდეგ, საქართველოს პრეზიდენტმა არაფორმალურ გარემოში დიპლომატებთან – გენტი გაზელთან, საიდ ხანი მოჰმანდთან, პაულა ლეალ დე სილვასთან, ნავაფ აბდულაზიზ ალენუზთან, ნატაშა მელი დაუდისთან, ჯულიან ლუის ტეცამანტისთან, იუდი კრისნანდისტისთან, ლუესან ბატულგასთან ქვეყნებს შორის მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავების აუცილებლობის შესახებ ისაუბრა, დიპლომატიური ურთიერთობის განვითარების პერსპექტივები განიხილა და მათ შემდგომ საქმიანობაში წარმატებები უსურვა.

„ხელოვნების ძეგლები“ საპატრიოტო წოდების მფლობელმა, საქართველოში და მის საზღვრებს გარეთ კინოდოკუმენტალისტიკის კლასიკოსად აღიარებულმა გია ჭუბაბრიამ საუბარი კრიტიკული ნოტიო დაინწყო, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი შეხვედრის მიზანი საზიარო და ამაღლებული იყო – 28 მაისს მას 80 წელი უსრულდება.

იუბილე აქვს ბატონ გიას! ქართულ, რუსულ და სხვა კინოენციკლოპედიებში მას მოიხსენიებენ კინორეჟისორად, კინოოპერატორად, სცენარისტად, პროფესორად, საქართველოსა და უცხოეთის კინოფესტივალების ლაურეატად.

მდიდარი და მრავალფეროვანი შემოქმედების პატრონია: აქვს „საქონელი ურიცხვი“ – 22 ფილმი, თითოეული გამორჩეული და განსაკუთრებული. ამ ტვირთის სიმძიმემ ცოტა მხრებში მოხარა.

უფრო დარგის პრობლემები აწუხებს და აფიქრებს; აქედან – ის, არცთუ საზიარო აქცენტი, რომლითაც საუბარი დაინწყო.

და კიდევ, არცთუ ლაღი ცხოვრების წლები (რბილად რომ ვთქვა), რომლებმაც მის ოჯახსა და ახლობლებზე საზიარო გავლენა, მაგრამ ვერ გატეხა.

– საქართველოში დღეს, სამწუხაროდ, არ არსებობს დოკუმენტური ფილმის წარმოების კლასი. თუმცა შეგვიძლია დავიტრაბახოთ, რომ ჯერ კიდევ 1912 წელს *ამაშუკელმა* გადაიღო პირველი დოკუმენტური ფილმი, მაშინ, როცა სხვა ქვეყანაში არსად მსგავსი რამ არავის გაუკეთებია. მეორე დიდი პიროვნება იყო *კალატოზოვი* (კალატოზიშვილი), „ჯიმ შვანტეს“ („სვანეთის მარილის“) ავტორი. ქრონოლოგიურად მესამეა *გიორგი შენგელაია*, რომელმაც

გან შექმნა *კახი კავსაძის მამამ და ამით ბევრი ჩვენი თანამემამულე სიკვდილს გადაარჩინა.*

– მარტივი თემა არ არის.

– და მით უფრო საინტერესოა. ერთი რაჭველი კაცი *გაგა დემეტრაშვილი*, რომელიც ამ გუნდში იყო და გადარჩა, საინტერესო ამბებს მიყვებოდა ამ გუნდის ციმბირში გადასახლების პერიოდში.

თუნდაც „ტელეშეხებით“ (პირუტყვის გადასაცვანი ვაგონებით) მგზავრო-

ნულად მზად იქნება თითოეული ჩვენგანი, თუნდაც ყოფით დონეზე. დემოკრატი რომ გახდეს ქართველი, სუფთა უნდა იყოს სინდისის წინაშე.

– დღევანდელ ჩვენს დემოკრატიულ ბაზზე რას იტყვი?

– ძალიან გრძელი გზა გვაქვს გასავლელი დიდ დემოკრატიამდე. სამწუხაროდ, ჩვენ გარშემო ბევრია ისეთი, ვისაც ვერ ვნდობი. არ მინდა დავასახელო. დიდი ილია ჭავჭავაძის „ბედნიერი ერი“ ჩვენი სახე, ჩვენი პორტრეტია.

ჩემი მშობლები თბილისში ილიას სახლში ცხოვრობდნენ, რომელიც თავის დროზე პაპაჩემს ჩააბარეს. ჩემი ბებია ასსენებდა „ჩერკიზოვსკაიას“ ქუჩას, დღეს, მგონი, ჩუბინიშვილის ქუჩაა. წყალდიდობების გამო გადმოსახლდნენ სოლოლაკში. 1940 წელს კი ჩეკისტები მოვიდნენ, ჩვენთან და წიგნები და ხელნაწერები, რომლებიც ჩვენთან ინახებოდა, წაიღეს.

სამწუხაროა, რომ ჩვენ გარშემო ვხვდებით ადამიანებისადმი არაკეთილსინდისიერი დამოკიდებულების შემთხვევებს, რაც, ჩემი აზრით, ზედმეტი გამძაფრების გარეშე უნდა ასახოს კინოხელოვნებაში.

ლითად, ბატონ *შალვა გაბისკირიას* დაგისახელებდით, *არნოლდ გეგეჭკორს*, *გურამ ლომეცს*. სხვებიც არიან, თუმცა ძალიან ცოტანი და ამიტომაც, რომ ისინი ამინდს ვერ ქმნიან.

მათი პორტრეტები უნდა წარმოაჩინოს დღევანდელმა დოკუმენტურმა კინომ.

მაგრამ როგორ და რანაირად, როცა საქართველოში არ არსებობს დოკუმენტური ფილმების სტუდია, რაც უკვე გითხარით, და არც დოკუმენტური ფილმების კინოთეატრი, რომელიც ერთ დროს თბილისში იყო. ისიც უნდა ვთქვა, რომ უწინდელი სტუდიის ხელმძღვანელობა პრობლემებს კი არ წყვეტდა, არამედ ფულის კეთებით იყო გატაცებული. იმავე სტუდიაში, სპეციალური უმაღლესი განათლების სპეციალისტი არ იყო დასაქმებული ერთი ინტელექტუალის – თენგიზ ნოზაძის გარდა, რომელიც 90 წლისაა (დემეტრა დიდხანს აცოცხლოს) და დღესაც ნათელი აზროვნება აქვს. იყო კიდევ ერთი-ორი სამაგალითო ადამიანი, რომლებიც ადრე წაივდნენ.

– მოვლენებზე ფილმების გადაღება, ბატონო გია, ჩვენი დოკუმენტალისტიკის აუცილებელი საქმედ მიიჩნეოდა, საქმედ, რომელიც არ კეთდებოდა. მოვლენებს, რომლებიც დღევანდელ საქართველოს არ აკლია, ტელევიზიები (არც ესენი გვაკლია) აშუქებს. ჩვენაცვლა ტელევიზია დოკუმენტურ კინოს?

– არა. სხვაობა თვალსაჩინოა. მაგალითად, ტელევიზია იტანს ვრცელ ინტერვიუებს, კინოკრანი – ვერა. ტელევიზიას შეუძლია ერთი და იგივე თემა სერიულად გააგრძელოს, ციკლად, დოკუმენტური კინოკრანი ამას გამოირიცხავს...

– ტელევიზია ერთგვარად დოკუმენტალისტიკაც არის, ფაქტობრივი.

– ტელევიზიით მთელი დღის განმავლობაში სასამართლოში, პროკურატურაში, პოლიციის მუშაობაში მომხდარ ფაქტებს გადმოსცემენ, მაგრამ არ არის და არც შეიძლება იყოს ისეთი ფილმები, რომლებიც პრობლემას სრულად, ანალიტიკურად წარმოაჩინოს, მაყურებელს მისცემს გონივრულ რჩევას, მიანდის დასკვნას, რათა მან, მაყურებელმა, მსგავს შემთხვევებში არ გაიმეოროს სხვების შეცდომები.

– ჩვენს ყოველდღიურ ტელევიზორზე დასახლებული ფიგურებიდან რომელს გამოყოფთ, როგორც განსაკუთრებულსა და მისაბაძს?

– ვერ ვხედავ, ყოველ შემთხვევაში, არ შემომჩნევია განსაკუთრებით გამოსაყოფი მოღვაწეები, რომელთა რჩევა-დარიგება, მოვლენების შეფასება მისაღები იქნებოდა ჩვენი მოქალაქეებისთვის. საერთო სურათი ასეთია: ამდენ შემთხვევით ადამიანში ერთი-ორი ჭკვიანი ითქვიფება და მათი ხმა მაყურებელამდე ვერ აღწევს.

აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ საუბრის, ჭკუის დარიგების, რაგინდ არ უმენტორებულნი და სწორი იყოს, მოსახმენად, აღსაქმელად და გასათვალისწინებლად ხალხის მასა მაინცდამაინც მოტივირებული არ არის. სამწუხაროდ, მხოლოდ შიში არის მისი მამოძრავებელი ძალა. ხალხში გამჯდარი ეს თვისება, ეს თემა კინოსთვისაც ძალიან საინტერესოა, მაგრამ მისი დაძლევა და ეკრანზე გამოტანა განსაკუთრებულ პროფესიონალშია და ვთულებლობას მოითხოვს. ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ჩვენ გარშემო, ყოფით ურთიერთობებშიც კი ძალიან ბევრი ტყუილია. სიცრუის გარემოში გვიხდება ცხოვრება. კაცის სიტყვას ვა-სი დაეკარგა. სიზუსტე, მიცემული სიტყვის გაუტყუებლობა, სიმართლის ერთგულება არის ჩვენში გენეტიკურად არსებული ელემენტები, რომლებიც თანამედროვე კულტურისა და დემოკრატიის საწყისია და საფუძველი.

მაგრამ სიყალბეც არსებობს – ერთის თქმა და მეორის გაკეთება. ასეთი დუალიზმიც არის ჩვენში.

– წლები გადის. იცვლება გარემო, თვალსაზრისი, ურთიერთობები, ფასეულობებიც კი. განსხვავდება თუ არა ახალგაზრდა დოკუმენტალისტი გია ჭუბაბრიას დამოკიდებულება მასტრო გია ჭუბაბრიას პროფესიონალიზმის დამოკიდებულებისგან?

– არ შეიცვლია და ვერც შეიცვლება, რადგან ჩვენი თაობა – გიორგი შენგელაია, სოფიკო ჭიაურელი, მერაბ

„წყურვილი ბაღებს ახალ წყურვილს“

ბრწყინვალე „ალავერდობა“ შექმნა. ამ ფილმს საფუძვლად დაედო *გურამ რჩეულიშვილის* ცნობილი ნაწარმოები „ალავერდობა“.

არის სხვა ნიჭიერი ფილმებიც.

– არ იღებენ საქართველოში დოკუმენტურ ფილმებს?

– იღებენ, როგორც არ იღებენ, თანაც ხშირად უცხოელებთან ერთადაც, მაგრამ ჩვენთვის სრულიად არასაჭირო ფილმებს. არიან ნიჭიერი ბიჭები. მაგალითად, *გელა კანდელაკი*, მაგრამ ამჟამად, სამწუხაროდ, განუდგა ჩვენს დარგს. მშვენიერი სურათი გააკეთა *ნანა ჯანელიძემ* გამოჩენილ ქართველ მსახიობ *კახი კავსაძეზე*, რეჟისორ *თენგიზ აბულაძეზე*, მშვენიერი რეჟისორია *ზურა ინაშვილი*. სხვებიც არიან, მაგრამ არ ჩანს ღრმა და მნიშვნელოვანი, პრობლემური ფილმები. საქართველო, როგორც დოკუმენტალიზმის ბაზა, აუთვისებელია.

– რომ შემოგთავაზონ, როგორ ფილმს გადაიღებდით?

– საქართველოში ბევრი უბედურება მოხდა. საბჭოთა კავშირის გენერალური პროკურორის *რუდენკოს* ცნობით, რეპრესიების პერიოდში საქართველოში დაიღუპა 250 ათასი ადამიანი, საუკეთესო ნაწილი ჩვენი მოსახლეობის.

განა *ლევან რაზიკაშვილი* არ არის ღირსი ფილმის გადაღების ან *კოტე აფხაზი*?

– თუნდაც ეს თემატიკა ავიღოთ.

ჩვენთან, სამწუხაროდ, ისე ხდება, რომ ჯერ გაანადგურებენ ადამიანს და შემდეგ აღმოჩნდება, რომ იგი გმირი იყო.

ბევრ ისეთ ჩვენს თანამოქალაქეს შეგხვედრივარ, რომლებზეც ფილმის გადაღება გაამდინებდა ჩვენს კინომემკვიდრეობას, გამოაფხიზლებდა საზოგადოებას.

საერთაშორისო თემატიკა – ურთიერთობა რუსეთთან, თუნდაც ამერიკასთან, პრობლემატიკა, რომელსაც დოკუმენტურმა კინომ ზურგი აქცია.

არადა, პრობლემები არის, საკმაოდ რთული და მწვავე.

რუსეთთან დაპირისპირება, ჩემი აზრით, დაუშვებელია. რუსეთი რთული ქვეყანაა. სამჯერ ვიყავი უკიდურეს ჩრდილოეთში – კოლიმაზე, სადაც ბევრი ქართველი დაღუპული, მათ შორის, დათაშკა კავსაძის ცნობილი გუნდის წევრები, გუნდისა, რომელიც ფაშისტების ტყვეობაში მყოფი ქართველების-

ბისას, როცა წყალსაც ადამიანურად არ ასმევდნენ: ეშელონის იშვიათად გაჩერებისას წყალს ვაგონების სახურავებზე ასხამდნენ და პატიმრები იძულებული იყვნენ, იქიდან ჩამონანვებით წყლით მოეკლათ წყურვილი. დეიდაჩემიც, *ლიზიკო ქავთარაძე*, წერს ამაზე თავის მოგონებებში („28 წელი გულაგში“).

გაგა დემეტრაშვილი მიყვებოდა, როგორ ხვრეტდა კოლიმის პატიმართა ბანაკის უფროსი, ვიღაც პოლკოვნიკი გადასახლებულებს მხოლოდ იმიტომ, რომ ისინი, როგორც ის მიიჩნევდა, იმ დღეს სამუშაოდ განწყობილი არ იყვნენ. შემდეგ „ბლატარები“ აკრეფდნენ მათ ცხედრებს და ერთ საერთო ორმოში ყრიდნენ. საერთოში იმიტომ, რომ ნიადაგის მუდმივი გამყინვარების პირობებში წარმოუდგენელი იყო ყველასთვის ცალკე სამარის გათხრა. თოვლის სქელი ფენა ფარავდა იმ ორმოს ზამთრობით, ზაფხულში კი, ოდნავ რომ დათბებოდა, იმ უბედურთა სხეულის ნაწილები გამოჩნდებოდა – ხელი, ფეხი.

„შეშურებებს“ ეძახდნენ.

– იქით ნუ წახვალთ, იქ „შეშურებები“ აფრთხილებდნენ ახალჩასულებს.

ამაზეც შეიძლება ფილმის გადაღება. საქართველოში დემოკრატიის დამკვიდრებაზეც, რომელსაც მხოლოდ მაშინ მივალწევთ, როცა სამისოდ პროვ-

(*ბატონ გიას მიანი, რომ ასეთი პრობლემების პირუთენელი გამოტანა ეკრანზე გაკვალავს გზას ნამდვილი დემოკრატიისკენ. მით უფრო, რომ ქართული თვითმყოფადობის დამადასტურებელი რეალობა, რომლის შესახებაც მოგვითხრობს მისი ფილმები, ის საფუძველთა-საფუძველი და ნოყიერი ნიადაგია, რომელშიც კაცთმოყვარეობის უნიკალურ ტრადიციებს ღრმად აქვს ფესვები გადგმული და ბევრისთვის მისაბაძი რჩება. შეფასებენ თუ შეზის მისივე დახასიათებას – ლორდები არიანო!*)

ჩემთვის უსაყვარლესია საქართველოს ყველა კუთხე. ამ თაიგულში წოვათუშები ასე დავახასიათე, რაც არც ერთ დანარჩენს არ აკნინებს არავითარ შემთხვევაში.

მიმანი, რომ კარგ ქართველზე უკეთესი არავინ არის. და არ ჩამითვალთ ეს ეროვნული განსაკუთრებულობის გამოვლენად. შოვინიზმი, ნაციონალიზმი ჩემთვის კატეგორიულად მიუღებელია, რაც აშკარად ჩანს ჩემს არაერთ ფილმში, რომლებიც რუსეთის უკიდურეს ჩრდილოეთში, იაპონიაში, პოლანდიაში, ისრაელში თუ სხვაგან და სხვაგან მაქვს გადაღებული.

მაგრამ იმასაც ვიტყვი, რომ იდეალური ადამიანი ძალიან ცოტაა.

– დღევანდელ საქართველოში გეგულეობა?

– მეგულეობა, რასაკვირველია. მაგა-

კოკონაშვილი, ბორის ანდრონიკაშვილი – შემოქმედებით ადამიანებად ჩამოვყალიბდით მოსკოვის კინემატოგრაფიის ინსტიტუტში, სახელგანთქმული „გვიკში“, ასეთი ბრწყინვალე უმაღლესი სასწავლებელი არც იყო და არც არის. საქართველოში დღეს კინოსა და თეატრის იმდენი რეჟისორია, რამდენიც ამერიკაში არ ჰყავთ. მაგრამ დონეს ნუ იკითხავთ!

– ე.ი, რაოდენობა ხარისხში არ გადადის? – ასეა. სამწუხაროა, რომ დოკუმენტალისტიკის სპეციფიკური ხელწერა ჩვენმა ახალგაზრდა რეჟისორებმა ნაკლებად იციან. ჩემს სტუდენტებს შორის რამდენიმე ნიჭიერი ბიჭია, მაგრამ რიგი მიზეზების გამო ვერ მუშაობენ, ხელს არ უწყობენ. ხოლო სამუშაო პრაქტიკის გარეშე ასეთი ხელწერა ვერავის ჩამოუყალიბდება.

მაგრამ არც თეორიაში გვაქვს საქმე აწყობილი. მე, მაგალითად, დავწერე კინოფილმისა და ვიდეოხელოვნების პირველი ხუთენოვანი ენციკლოპედიური ლექსიკონი. კაციშვილს ხელი არ შეუწყვია. არადა, წერის პროცესის ნორმალურად წასამართავად და, რაც მთავარია, წიგნის გამოსაცემად, მატერიალური სახსრებია საჭირო. მაგრამ, მაღლობა ღმერთს, რომ საქართველოში კიდევ არსებობენ ადამიანები, რომლებიც მზად არიან, კარგ საქმეს უნდაგროდ ემსახურონ. მაღლობელი ვარ ქალბატონი შუქია აფრიდონიძის, რომელიც ქართული სინტაქსის გამართვაში დამეხმარა, აგრეთვე, ჩემი ნასტუდენტარების – გიორგი ხარებავასა და ნოშრევან ჩხაიძის, რომელიც ჩემი ინსტიტუტის დირექტორი იყო და სამ თვეში გააგდეს, ახლა ინგლისის ერთ-ერთი უნივერსიტეტის მაგისტრია.

ამ წარმომადგენელი ქართული კინოტერმინების დამკვიდრებაა.

– არის საქართველოში რწმენის, იდეალის ერთგულების შესახებ ბოლო პერიოდში გადაღებული ფილმები?

– ჩვენები არც ასეთ ფილმებს იღებენ და არც ტელეგადაცემებს.

– აი, რუსეთში კი სწორედ ასეთ თემატიკაზე აკეთებენ აქცენტს...

– რუსეთი რთული ქვეყანაა. მე რუსეთში მადლობის მეტს ვერაფერს ვიტყვი. დიდი კულტურის ქვეყანაა. აგრესიულიცაა, არაფრის დამთმობი. მთელ მსოფლიოში ერიდებიან. ჩვენი კარის მეზობელი და უძლიერესი სახელმწიფოა. ამის გაუთვალისწინებლობა დაუშვებელია, მაგრამ არა ჩვენი ინტერესების დამთმობის ხარჯზე.

არც ამერიკას უნდა ვკრათ ხელი. კარგი, დადებითი, მონიზავე, რაც როდესაც ქვეყანას გააჩნია, წამოვიდოთ და გამოვიყენოთ.

რუსი ხალხებით თბილი და უბრალო ურთიერთობაში იშვიათობაა. მთელი ციმბირი, კოლიმა მოვიარე და სიკეთისა და სიყვარულის მეტი იქიდან სხვა არაფერი ჩამომიტანია.

– გარდა იქ გადაღებული შესანიშნავი ფილმებისა.

– იძულებული ვარ, დაგეთანხმოდ.

– დღევანდელ საქართველოში არსებულ მდგომარეობის შეფასებისას არაერთხელ გამოიყენეთ სიტყვა „სამწუხაროდ“. მინდა, გკითხოთ, მომავლისკენ მიმავალი ჩვენი გზა აუცილებლად ნატოსა და ევროკავშირზე გაივლის? „სამწუხაროდ“ „სასიხარულოთ“ შეიცვლება?

– რთული საკითხია. ახალი არ იქნება, თუ გეტყვით, რომ ეს რუსეთის გაღიზიანებას გამოიწვევს. არადა, ყველა ქვეყანას ცდილობს, თავი აარიდოს რუსეთთან კონფლიქტურ ურთიერთობას. აი, ამას ვერიდები. რუსეთის პოლიტი-

კა არ არის ისეთი რბილი, როგორც რუსი ხალხი გამოირჩევა.

– სახელმწიფო – მტკიცე და თანაც „ფუმფულა და თბილი“ ეს ცნებები მინც-დამინც არ თავსდება ერთმანეთთან.

– ესეც სიმართლეა, ამიტომ გვმართებს სიფხიზლე, მკვეთრი ნაბიჯების გადადგმისგან თავის შეკავება, მაგრამ ეს უკვე პოლიტიკოსების საქმეა.

– გამბედაობა, რისკი, რომლითაც ახალგაზრდობაში გამოირჩეოდით, მიწვდით თანდათან? ოსტის ზღვაში შტორმისას ისევე მზად ხართ გემის ანძაზე ასასვლელად და უზარმაზარი ტალღების გადასაღებად?

– ახლა თბილ საგარეოში რომ ვზოვარ და გესაუბრებით, ასე მგონია, რომ ვარ ამის გამკეთებელი (ვიცინით). თავის დროზე რომ ვრისკავდი, შიში არ მქონია და არც მეგონა, რომ რაიმე განსაკუთრებულს ვაკეთებდი.

ნამდვილი შიში ერთხელ განვიცადე, ეს მოხდა მაშინ, როცა უშგულში ჯიხვებზე ნადირობის გადაღებას ვაპირებდით, ზეგასაშიში პერიოდი იყო და ხელი მოგვეცარა. ხევი, სტრეფანშიდაში გადმოვედით შალვა ქირიკაშვილთან ერთად და მისი მეგზურობით ყუროზე ავედით. საღამოს 7 საათზე დავიძარით და მხოლოდ დილის 4 საათზე მივაღწიეთ დანიშნულ ადგილამდე.

შალვამ მე და ჩემი ასისტენტი – კობა ვანიძე (ნათელი დაადგეს მის სსოვნას) უფსკრულის პირას დაგვყენა – თქვენ აქ იდევით, მე ჯიხვებს მოვრეკავ და გადაიღებთ. ვდგავართ. ან სად ვიყავით წამსვლელი?! ნამოვიდა თოვლი, ყინვამ მოუჭირა. ამოვარდა ქარი. ერთი ნაბიჯი მარჯვნივ თუ მარცხნივ და უფსკრულში ჩაიჩვენებოდა. თავშესაფარი არსადაა. აი, მაშინ მართლა შემეშინდა. ხელი ამიკანკალდა. აკანკალებული ხელით გადაღებული კადრი წუნია. ათასი უბედურება დაგიდგება ამ დროს თვალწინ, მაგრამ, როცა დაგინახეთ შალვას გადმოჩეკილი ჯიხვები, უნიკალური კადრების გადაღების საშუალება რომ გვეძლეოდა, შიში სადღაც გაქრა. ჩვენ ჩვენი საქმე შევასრულეთ, შალვამ – თავისი: „ჯიხვსა თოვ დაგვარ, ბეხრენსა, ჭალას ჯახს იქნენ რქისანი“. მოკლა ჯიხვი და, როცა სიკვდილთან მეტროძო ამ ცხოველს თვალებიდან ცრემლი ჩამოუგორდა, ეს უნიკალური კადრიც გადავიღეთ ფირზე.

– დღეს რის გადაღებას ფიქრობთ?

– სია მაქვს ჩამოწერილი ჩვენი შესანიშნავი მამულიშვილების. მათი პორტრეტების გადაღებას ვაპირებ. ადამიანები, მათი შინაგანი სამყარო მაინტერესებს უფრო მეტად. საჯაროდ წარმოჩენა, ახალგაზრდობისთვის მათი ჩვენება დღეს საშური საქმეა, რადგან ერი დაცვა. თორმეტბაღიანი შტორმის გადაღება ადარ მაინტერესებს, თუმცა გავრისკავდი. ქართველი კაცის დიდბუნოვნება მინდა წინა პლანზე გამოვიტანო. სხვა თემებიც არის.

– მოგასწრებთ?..

– რა თქმა უნდა, მაგრამ ამ საქმისთვის თავის მოსამეღად დიდი თანხაა საჭირო.

მე ახლა სიკვდილის კარიბჭესთან ვდგავარ. 80 წელიწადი ცოტა არ არის. მაგრამ ვსუმრობ, რომ 90 წლის იუბილისთვის ვემზადები. მინდა, იმ დროს მინც ვნახო საქართველო ისეთი, როგორზეც ჩემი მშობლები ოცნებობდნენ; მინდა, რომ საქართველოში იყვნენ ისეთი მაღალი ზნეობის ადამიანები. მინდა, ალდგეს ის საოცარი კეთილშობილება, რომელიც ქართველებს ყოველთვის გამოარჩევდა; მინდა, რომ მომხვეჭელობაზე კვლავ აღზევებულიყოს გაცემის უნარი.

ესაუბრა პრემიერს სანუბლიძე

P.S. დოკუმენტური კადრის ფასი მის „ხორკლსა და სინედლეშია“, მის პირვანდელ შეურყენელობაში. დოკუმენტალისტიკის მთავარი ღირებულება ესაა. ხელოვანის მიერ აღქმული და გადმოცემული სინამდვილე კი ოსტატი იუველირის მიერ დანახანგებული ალმასის გამობრწყინებაა.

ამას იქმს დიდოსტატი გია ჭუბაბრია. მისი დოკუმენტალისტიკა შუქ-ჩრდილების ბუნებრივ არსებობაზეა აგებული. მისი ფილმები დიალოგია ბუნებრივ ყოფასთან, რეალობასთან, რომლის ურთიერთდაპირისპირებული შემადგენლები – შავი და თეთრი, სიკეთე და ბოროტება, სიცოცხლე და სიყვარული და ა.შ., ერთიან სტიქიად არის წარმოდგენილი. მთავარი გმირი ამ სტიქიას შეეცივებული ადამიანია.

„წყურვილი ხადებს ახალ წყურვილს“ (მიქელანჯელო ბუონაროტი) – იგია შემოქმედი ადამიანის მამოძრავებელი მუსტისა და შთაგონების წყაროც იგია.

წყურვილი ახლის შექმნის კვლავაც „ანუხებს“ ბატონ გია ჭუბაბრიას.

ა.ს.

პროზნება

კლასიკის პრეზენტაცია დასავლეთში მოსახლეობის პროფესიული ჯანმრთელობის დაცვის სადარჯოში

ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგი - 90

შრომის მედიცინის თვალსაჩინო მოღვაწე, მეცნიერ, ექიმ-პროფესორი, ქალბატონი მზია წერეთელი დაბადებიდან 90 წელი შეუსრულდა.

ქალბატონი მზია დაიბადა ექიმის, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატის თამარ აბაშიძისა და ცნობილი იურისტის, პროფესორ ნიკოლოზ წერეთლის ოჯახში, სადაც ეზიარა სამშობლოს და მოყვასის სიყვარულს, გულისხმიერებას, სამშობლოს უანგარო მსახურებას.

1949 წლიდან – თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამედიცინო ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, ქალბატონი მზია მუშაობდა რესპუბლიკის ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფოს თერაპიული განყოფილების ექიმ-ორდინატორად, ხოლო 1956 წლიდან დღემდე ნ. მახვილასის შრომის პირველი და პროფდაავადებათა ს/კ ინსტიტუტშია, სადაც განვლო გზა მეცნიერ-თანამშრომლიდან ამავე ინსტიტუტის პროფესორულ დაავადებათა განყოფილების ხელმძღვანელამდე. სხვადასხვა პერიოდში იყო ნ. მახვილასის შრომის მედიცინის და ეკოლოგიის ს/კ ინსტიტუტის გენერალური დირექტორის მოადგილე და სამედიცინო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე.

ქალბატონი მზია გამოცდილი ექიმ-პროფესორი და კვალიფიციური სპეციალისტია. იგი დიდი ენერგიით და პასუხისმგებლობის გრძობით ემსახურება ქვეყნის დასაქმებული მოსახლეობის პროფესიული ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს.

ფართოა ქალბატონი მზიას სამეცნიერო ინტერესების სფერო. იგი არის 160-ზე მეტი სტატიის, მეთოდური მითითებებისა და სახელმძღვანელოს ავტორი. უაღრესად საინტერესოა მტვრისმიერი პროფესიული პათოლოგიის პრობლემის შესწავლისადმი მიძღვნილი მისი შრომები. მან პირველმა გამოავლინა და აღწერა თამბაქოს მტვრის გავლენა გულ-სისხლძარღვთა სისტემაზე; დაადგინა, რომ თამბაქოს მტვერი გულის კუნთსა და კორონარულ სისხლძარღვებში პათოლოგიურ ცვლილებებს იწვევს. მნიშვნელოვანი წილი შეიტანა სამხარეო პროფესიული პათოლოგიის – მანგანუმის მიერი დაავადებების დიაგნოსტიკასა და პრევენციის პრინციპების დამუშავება-

ში. მის მიერ დადგენილია მანგანუმის აეროზოლებითა და სანარმოო ვიბრაციით გამოწვეული გულ-სისხლძარღვთა სისტემის სპეციფიკური და არასპეციფიკური ეფექტები. წლების მანძილზე ქალბატონი მზია მუშაობდა პროფესიულ დაავადებათა დამდგენი რესპუბლიკური კომისიის თავმჯდომარედ.

ქალბატონი მზიას დიდი ღვაწლი მიუძღვის ახალგაზრდა მედიკოსთა აღზრდასა და პროფესიულ ჩამოყალიბებაში. იგი წლების განმავლობაში იყო თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში იუნესკოს ეგიდით შექმნილი ჯანსაღი ცხოვრების წესის კათედრის პროფესორი; მისი ხელმძღვანელობით ინსტიტუტის პროფესიულ დაავადებათა განყოფილების ბაზაზე ექიმი-პროფესორების მრავალი თაობა გაიზარდა.

ქალბატონი მზიას მრავალმხრივი პროფესიული საქმიანობა ღირსეულ ასახვას პოულობს მის რეგალიებში: იგი არის საქართველოს პროფესიული ეგიდით შექმნილი მეცნიერების მემორიალური აკადემიის აკადემიკოსი, იმუნოლოგიისა და ალერგოლოგიის საერთაშორისო ასოციაციის პრეზიდიუმის წევრი, ღირსების ორდენის კავალერი.

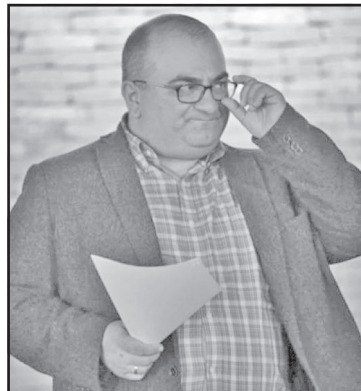
ქალბატონი მზიას ვუსურვებთ ხანგრძლივ ნაყოფიერ და ბედნიერ ცხოვრებას. იმედი გვაქვს, იგი კვლავაც აქტიურ როლს შეასრულებს პროფესიული საქმიანობის მნიშვნელოვან საქმეში.

ნ. მახვილასის შრომის მედიცინის და ეკოლოგიის ს/კ ინსტიტუტის თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი; საპარტოვალს პროფილაქტიკური მედიცინის მეცნიერებათა აკადემია.

საბატონო გამოცდაში 11 000 მოსწავლე ჩაიჭრა

საბატონო გამოცდების ზღვარი დაახლოებით, 11 000-მა მოსწავლემ ვერ გადალახა, – განაცხადა განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა ალექსანდრე ჯეჯელავამ მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ.

მინისტრის განცხადებით, შედეგები პრაქტიკულად ისეთივეა, როგორც გასულ წლებში იყო.

„დაახლოებით, 11 000 მოსწავლეა, რომლებმაც ვერ გადალახეს საბატონო გამოცდების ზღვარი. ტექნიკური საგნები ცოტა უფრო მეტად უჭირო, ვიდრე ჰუმანიტარული. პერიოდულად ისმის ჩივილი, რომ გამოცდის შინაარსი პროგრამას არ ემთხვევა, რაც ასე არ არის. ხშირ შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მოსწავლეს შეიძლება ასეთი მაგალითი არ გაუკეთებია.“

კომპიუტერით ადაპტირებული გამოცდა იმას გულისხმობს, რომ ზუსტად სტანდარტული ამოცანებით კი არ მიდის პროცესი, არამედ ვამონუმბო, რამდენად შეუძლიათ ცოდნის გამოყენება, ანუ რამდენად რეალურად შეუძლია ამოხსნას მაგალითები, მაგალითად, მათემატიკაში, ან სხვა საგნებში“, – განაცხადა ჯეჯელავამ.

ბიზნესის სამყაროს ერთ-ერთი მთავარი კანონზომიერება შესაძლებელია ამგვარად ჩამოვყალიბოთ - ყველა წარმატებული ბიზნესი წარმატებას აღწევს საკუთარი, ინდივიდუალური გზით, ხოლო კომპანიის წარმატებლობა და, საბოლოო ანგარიშით, გაკოტრება უკავშირდება ერთადერთ ძირითად მიზეზს - არასწორ მენეჯმენტს.

როდესაც ბიზნესის გაკოტრების მიზეზებს გადავხედავთ, აღმოჩნდება რომ გაკოტრებული კომპანიები ბიზნესის მართვის პროცესში ფაქტობრივად უგულვებელყოფდნენ მენეჯმენტის თეორიაში კარგად ცნობილ, პრაქტიკულად გამოცდილ პრინციპებს. მსგავსი პრობლემები ახასიათებს საქართველოში თითქმის ყველა წარუმატებელ კომპანიას, როგორც ახალბედებს, ისე საქმიანობის საკმაოდ სტაჟის მქონე გამოცდილ კომპანიებსაც. თუმცა, ძირითადად ეს პრობლემა ენება ახალგაზრდა და დამწყებ ბიზნესმენებს,

რომ თეორიული თვალსაზრისით მენეჯმენტის თეორიაში ყველაფერი ცნობილია, საჭიროა მხოლოდ ამ დაგროვილი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება.

აქ არ განვიხილავთ მსხვილი კომპანიებისთვის აუცილებელად გასათვალისწინებელ მოთხოვნებს, რომლებიც ჩამოყალიბებულია მენეჯმენტის თანამედროვე პრინციპების თუნდაც სტანდარტულ სასწავლო კურსებში. თუმცა, ისიც აღსანიშნავია, რომ ხშირად მრავალი წარმატებული კომპანიაც კი არ ასორციელებს ბიზნესის მართვას აღნიშნული პრინციპების გათვალისწინებით. სწორედ ამიტომ, მათი წარმატება არ არის ისეთი თვალსაჩინო, როგორც შეიძლება ყოფილიყო და მათი მდგომარეობაც მუდამ გაკოტრების საფრთხის წინაშე დგას.

შემოვიფარავლებით რამდენიმე რჩევით, ერთგვარი ბიზნეს-რეკომენდაციებით, რომლის გათვალისწინება დამწყები ბიზნესმენებისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია. ეს უმარტივესი ბიზნეს-რეკომენდაციებია: **კარგად უნდა იცნობდე იმ საქმეს, რის დაწყებასაც აპირებ.** ამისათვის უნდა გქონდეს მკაფიოდ განსაზღვრული უპირატესობები და სხვ. ჩვენი შემთხვევისთვის კი უმნიშვნელოვანესია ერთ-ერთი საყოველთაოდ გამოცდილი ბიზნეს აქსიომა: **ბიზნესის მასშტაბები უნდა შეესაბამებოდეს არსებულ საკუთარ კაპიტალს.** როდესაც ბიზნესმენი იწყებს რაიმე საქმეს, მას არასდროს არ ყოფნის კაპიტალი. თუ ბიზნესი, რომელიდანაც დიდი მოგებაა მოსალოდნელი, მოითხოვს დამატებით თანხებს, იდეის პატრონს კი საჭირო თანხა არ აქვს, ჯობს, მან გაყიდოს ბიზნესის ნაწილი, იპოვოს პარტნიორი და მას გაუზიაროს შესაძლო მოგება, ვიდრე ისეხოს ბანკსთან (ან, მით უმეტეს, კერძო იპოთეკარისგან) საჭირო თანხა უკანასკნელი საცხოვრებლის გარანტიით. თუ ბიზნესმენი ვერ პოულობს ასეთ პარტნიორს, მაშასადამე, მან ვერაფერი დაარწმუნა საქმის მომგებიანობაში და ასეთი ბიზნესის დაწყება არ ღირს. იმ შემთხვევაში, თუ საქმე არ გამოვიდა, დაიკარგება ბიზნესმენის საკუთარი თანხა, მაგრამ ამით ცხოვრება არ მთავრდება, დარჩენილი ქონებით შესაძლებელია საქმიანობის გაგრძელება. მაგრამ თუ დაიკარგა ნასესხი კაპიტალი, მაშინ საქმე ძალიან რთულდება - სესხი დასაფარა, მისი ოდენობა დაუნდობლად და ზვავისებურად იზრდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად და ახალბედა ბიზნესმენი საბოლოოდ ნადგურდება მსგავსად ზემოთ განხილული შემთხვევებისა.

რა თქმა უნდა, არსებობს წარმატებული სესხის მაგალითები, მაგრამ ეს ეხება სწორად დასაბუთებულ, გაანგარიშებულ და, რაც მთავარია, არსებულ წარმატებულ ბიზნესს და, არა მცირე ბიზნესისა თუ ინდემნარმის სტარტაპს.

გიორგი ბაღათურიანი,
საქართველოს გექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი

დაიწყებ ბიზნესს მართლმართლად

რა ხდება რეალურ ბიზნესში? სწორედ იმიტომ, რომ „ვერ ამჩნევს (ბიზნესის) ტალღებს, წვიმას, ზღვას“ ასი ათასობით მეზღვაური (დამწყები ბიზნესმენი) იღუპება, ერთი კი შეიძლება გადაარჩეს და ის შესაძლოა, მილიარდერიც გახდეს, მაგრამ რა ქნას დაღუპული ათასობით „მეზღვაურის“ ოჯახმა, რომელმაც ამ ავანტიურით ყველაფერი დაკარგა?

იპოთეკური სესხები სტარტაპისტისთვის

ძართულ სტარტაპთან დაკავშირებით სქემა მარტივია. ახალგაზრდები გადაწყვიტავენ „დაიწყონ ბიზნესი და გააკეთონ ფული“. რაც უნდა პარადოქსალურად უღერდეს, ამ დროს, როგორც წესი, ეს ადამიანები თავს არ იწუხებენ სათანადო გაანგარიშებით, არც ბიზნეს-გეგმას, არც არანაშვებიანობის ანალიზს, არც რისკების გაანგარიშებას, მარკეტინგულ კვლევას, ფინანსური ანალიზს და ა.შ. რაც ყველაზე უარესია, ასეთ დამწყებ ბიზნესმენებს არც ფული აქვთ და სესხის იმედით არიან, ხოლო სესხის უზრუნველსაყოფად იყენებენ მათ საკუთარ ბიზნესში არსებულ უძრავ ქონებას, ძირითადად საკუთარ საცხოვრებელ ბინებს (რაკილა სხვა ქონება არ აქვთ). უმეტეს შემთხვევაში, ასეთი ბიზნესი კრახით მთავრდება (სხვადასხვა მიზეზების გამო), ადამიანები კარგად აკენ უკანასკნელ ქონებას, ვალების გადაუხდელობის გამო მათ ასახლებენ ბინებიდან და

ისინი ბედის ანაბრად რჩებიან.

დღევანდელი საქართველოს ერთ-ერთი უმწვავესი სოციალური პრობლემა სწორედ მოსახლეობის დიდი ნაწილის მიერ საცხოვრებელი ბინების დაკარგვა გახლავთ. იპოთეკართა მიმართ მოვალეობა დავალიანებამ 250 მილიონ ლარს მიაღწია. დაახლოებით 74 ათასი ოჯახი კერძო საკუთრების დაკარგვის პირას უკვე დგას. კიდევ უფრო მეტმა ოჯახმა წინა წლებში დაკარგა საკუთრება. აღსრულების ეროვნული ბიუროს მონაცემებით, 2012 წელს ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდა 111 გამოსახლება; აუქციონის წესით გაიყიდა 718 საცხოვრებელი ბინა, ასევე აუქციონის წესით გასხვისდა 961 მიწის ნაკვეთი, მასზე მიმაგრებული შენობა-ნაგებობებით. ამის მიზეზი კი ხშირ შემთხვევაში მხარეებს შორის დადებული სასესხო ხელშეკრულებაა. ახლა ეს დაზარალებული ხალხი დახმარებას ხელისუფლებას სთხოვს. ასეთი მძიმე ვითარება კვლავაც გაგრძელდება, თუ ბიზნესის დაწყების ან გაფართოების მსურველები ბიზნესის ელემენტარულ წესებს არ გაითვალისწინებენ.

მენეჯმენტის ელემენტარული ნუსები სტარტაპისტისთვის

რა არის ბიზნესის მართვის ის წესები, ურომლისოდაც შეუძლებელია წარმატების მიღწევა? უნდა აღინიშნოს,

„ქართული ზეთისხილის“ ზეთი უკვე გაყიდვას იკეთებს

„ძართული ზეთისხილი“ უკვე გაყიდვას იკეთებს და მისი შექმნა დღეიდან Carrefour-ის ქსელშია შესაძლებელი.

ზეთისხილის საწარმო სიღნაღის რაიონის სოფელ საქობოში მდებარეობს, რომელიც პოლანდიურ-თურქული ინვესტიციით გაიხსნა და წარმოებული პროდუქცია უკვე საცალო ქსელშიც გაეშვა.

პროექტი, რომლის საერთო საინვესტიციო ღირებულება დაახლოებით 5 მილიონი ლარია, ბიზნესმენმა გიორგი სვანიძემ განახორციელა.

გიორგი სვანიძის განმარტებით, „ქართული ზეთისხილი“ ქსელში 250-გრამიანი, 500-გრამიანი და 1 კგ-იანი შეფუთვითაა წარმოდგენილი.

როგორც ბიზნესმენი აცხადებს, ზეთისხილის შეტანაზე მოლაპარაკებები მიმდინარეობს ასევე „აგროპრობთან“. რაც შეეხება ექსპორტს, როგორც გიორგი სვანიძე განმარტავს, ამ მხრივ მოლაპარაკებები უკვე დაწყებულია. საწარმომ პირველ ეტაპზე 30 ტონა ზეთისხილი გადაამუშავა.

ზეთისხილის საწარმო ულტრათანამედროვე ტექნოლოგიებითაა აღჭურვილი, რაც უმაღლესი ხარისხის კონკურენტუნარიანი ქართული პროდუქციის წარმოების საშუალებას იძლევა.

საწარმოში საომარად დაგეგმილია ნიჟარის,

ბრონეულისა და ატმის კურკის ზეთის წარმოების დაწყებასაც.

ქარხნის წარმადობა სეზონზე რამდენიმე ასეული ტონა (საათში 10 ტონა) ზეთისხილის მარინადისა და

ექსტრა ვირჯინის უმაღლესი ხარისხის ზეთისხილის წარმოების შესაძლებლობას ქმნის. აქ წარმოებული ქართული ზეთისხილის პროდუქცია განკუთვნილია როგორც ადგილობრივი ბაზრისთვის, ასევე საექსპორტოდ. კომპანიის უახლოესი ამოცანაა პროდუქცია ამიერკავკასიის ქვეყნებში, ამერიკაში, ევროპასა და დსთ-ს სივრცეში გაიტანოს.

ქართული ზეთისხილის კულტურის აღორძინებაზე ზრუნვა 7 წლის წინათ, მისი უწმინდესობის, პატრიარქის და ქართული დიასპორის თანადგომით დაიწყო. ამ უნიკალურ პროექტში კომპანიებმა „ქართული ზეთისხილი“ და „ჯეო ოლივი“ რამდენიმე მილიონიანი ინვესტიცია განახორციელა, რის შედეგადაც 300 ჰექტარზე ზეთისხილის პლანტაცია (250 ათასი ზეთისხილის ნერგი) გაშენდა.

ბიზნესგეგმს, რომელსაც საქართველოში გიორგი სვანიძე ხელმძღვანელობს, ქვეყანაში უკვე განხორციელებული აქვს ინვესტიცია უძრავი ქონების, სამშენებლო, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სფეროებში. ჯგუფის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტში შეტანილი თანხა 18 მილიონი ლარია. ჯგუფს დასაქმებული ჰყავს 800 ადამიანი.

„პარტიული მედიკოსების კვლევებს შეუძლიათ, მსოფლიო მედიცინას უდიდესი სარგებლობა მოუტანონ“

ვენისილინის შექმნა მსოფლიოში ადრე, მათ უკვე ჰქონდათ გაცივებული სასიკვდილო დაავადების საწინააღმდეგო პრეპარატები

ბერმანული გამოცემა „Frankfurter Allgemeine Zeitung“-ს მიერ გამოქვეყნებულ სტატიის მიხედვით, თბილისის ვირუსოლოგია-ბაქტერიოლოგიის ინსტიტუტის შექმნის ისტორია, მისი საქმიანობა საბჭოთა პერიოდში და თანამედროვე ეპოქაში: ინსტიტუტის მიღწევები და ამოცანები, ქართველ მედიკოსთა კვლევების მნიშვნელობა და როლი მსოფლიო მედიცინისათვის (ავტორი - სებასტიან ფრანცი).

საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესი“ გათავაზობს ვრცელი სტატიის მოკლე შინაარსს:

გიორგი ელიაშვილის სახელობის თბილისის ბაქტერიოლოგიის ინსტიტუტის შექმნა, თავისი საბჭოთა კლასიკური არქიტექტურის ფასადით აშკარად გამოირჩევა სხვა ირგვლივ არსებული ნაგებობებისაგან. შენობაში შესვლისას ერთგვარი სიცივე იგრძნობა, აქ 1990-იან წლებამდე დიდი პანო იყო მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის პორტრეტებით, რომლებიც მკაცრად იმზირებოდნენ. სლავური კირილიცით დაწერილი ტექსტები საბჭოთა ეპოქას მოგვაგონებს, როცა ინსტიტუტი მოსკოვისაგან დიდ ფულს იღებდა სამედიცინო კვლევების

სათვის... თუმცა თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ინსტიტუტში დრო გაჩერდა, ძალიან სცდება: აქ, ამ შენობაში ვირუსთა უნიკალური ბანკი ინახება, თითქმის 100 წლის ისტორიის მქონე მიკროორგანიზმები, რომლებმაც მეორე მსოფლიო ომი და საბჭოთა კავშირის დაშლა გადაიტანეს და რომლებიც მომსწრენი არიან საქართველოს დამოუკიდებლობის პირველი წლებისა, როცა ინსტიტუტს ელექტროენერგია არ მიენიჭებოდა და ხშირად არც ავარიული გენერატორიც მუშაობდა. მათ გაუძლეს პოლიტიკური სისტემის შეცვლას... დღეს კი ქართველი მედიკოსების ოთხი თაობის კვლევის შედეგებს შეუძლიათ უდიდესი სარგებლობა მოუტანონ როგორც სამშობლოს, ასევე მსოფლიო მედიცინას მომავალში.

1921 წელს, როცა ახალგაზრდა ქართველი მიკრობიოლოგი გიორგი ელიაშვილი პარიზიდან სამშობლოში დაბრუნდა, მან თბილისში მიკროსკოპული, მაგრამ მნიშვნელობით უდიდესი რამ ჩამოიტანა - ბაქტერიოლოგია. მცირე ხნის შემდეგ კი, ვენისილინის შექმნამდე ოცი წლით ადრე, საქართველოში უკვე ჰქონდათ ბევრი სასიკვდილო დაავადების ფილტვების ანთების, სისხლის მონამულის და ციმბირის წყლულის წინააღ-

მდეგ მოქმედი საშუალებები. ყველაფერი კი ფაგების დამსახურება იყო. საბჭოთა პერიოდში ბაქტერიოლოგიამ და ვირუსოლოგიამ თავის აყვავებას მიაღწია, რაც მოსახლეობისათვის სასიკვდილოდ მოქმედებდა.

მეორე მსოფლიო ომის დროს სამხედრო ლაზარეტებში ვენისილინსაც იყენებდნენ, მაგრამ რადგანაც ეს პრეპარატი ძირითადად უცხოეთიდან შემოდიოდა, ბაქტერიოლოგიური ინფექციების მკურნალობის დროს უმეტესად მაინც ფაგებს იყენებდნენ. მათი უპირატესობა ისიცაა, რომ როცა სტანდარტულ ნამალს შედეგი არ მოაქვს, მაშინ საქმეში ფაგები ერევიან.

რასაკვირველია, ბაქტერიოლოგებზე მუშაობას და საერთოდ, ვირუსების კვლევას დიდი დრო და სახსრები ღირდა. პრობლემები გაჩნდა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, მაგრამ ინსტიტუტი გადაარჩა. მას დღეს მსოფლიოს პროფილურ დაწესებულებებთან მჭიდრო კავშირები აქვს და დამსახურებული ავტორიტეტით სარგებლობს.

„მე ამ დარგის პიონერის შვილი ვარ“, - ამბობს პროფესორი იგა გიორგაძე,

77 წლის ქალბატონი, ცნობილი ქართველი ვირუსოლოგი. იგი მამის, ირაკლი გიორგაძის კვალს გაჰყვება, რომელიც დიდი გიორგი ელიაშვილის მოსწავლე იყო და 1959 წლამდე ინსტიტუტის ლაბორატორიას ხელმძღვანელობდა. იგა გიორგაძე დღეს ინსტიტუტის დირექტორია და თავისი საქმიანობიდან მრავალ შემთხვევას იხსენებს: „დასავლეთში ჩვენი კვლევის შედეგებს დიდი ხნის განმავლობაში ამოწმებენ, მათი ეფექტურობის დადასტურების მიზნით, ეს გასაგებია, მაგრამ როცა პაციენტს სასწრაფო მკურნალობა ჭირდება, მაშინ ძვირად ღირებულ ექსპერიმენტებზე დრო აღარ რჩება. ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ ჩვენი მკურნალობის ეფექტურობაში. ამას წინააღმდეგ ჩამოვიყვანეთ, მუცელში მიყენებული ჭრილობით. ჰაიდელბერგში მისთვის მთელი კუნთოვანი ქსოვილის ამოჭრა უნდოდათ, მაგრამ მე ვუთხარი, რომ ამ კაცს ჩვენ ვუმკურნალებთ-მეთქი. გერმანელებმა არ დაიჯერეს, მაგრამ როცა ორი კვირის შემდეგ იგი საღ-სალამათი დაეაბრუნეთ, ჩვენი გერმანელი კოლეგები გაკვირვებისაგან კინაღამ წაიქცნენ“.

ყოფილ სოციალისტურ ქვეყნებში პარტიული მედიკოსების რაოდენობა გაიზარდა, კათოლიკეთს რაოდენობა კი შემცირდა

„აშშ-ის კვლევითი ორგანიზაციამ Pew Research Center-მა გამოქვეყნა მასშტაბური გამოკვლევის - სოციოლოგიური გამოკითხვის ანგარიში 18 პოსტსაბჭოთა ქვეყანაში რელიგიური იდენტურობის თაობაზე. როგორც ირკვევა, ყოფილი სოციალისტური ბლოკის ქვეყნებში გაიზარდა იმ მოქალაქეთა რაოდენობა, რომლებიც საკუთარ თავს მართლმადიდებლებად თვლიან, ხოლო კათოლიკეთა რაოდენობა შემცირდა. უპირატესად მართლმადიდებლებით დასახლებულ ქვეყნებში გამოვლინდა კონსერვატიული შეხედულებები ქალის როლზე ოჯახში, სექსუალური უმცირესობების მიმართ. გამოკითხულები მხარს უჭერენ ეკლესიის მიმართ სახელმწიფოს დახმარებას. გარდა ამისა, თვლიან, რომ „რუსეთი ვალდებულია დაიცავს მართლმადიდებელი ქრისტიანები“, - ნათქვამია სტატიაში (ავტორები - ალექსანდრ ჩერნიხი და ანასტასია მანუილოვა)

რომ ღმერთი არსებობს: 99% - საქართველოში, 95% - სომხეთში, მოლდოვასა და რუმინეთში, 94% - ბოსნიაში. რუსეთში მართლმადიდებელ მორწმუნეთა რაოდენობა 75%-ს აღწევს. საკუთარ თავს ქრისტიან-მართლმადიდებლად მიიჩნევენ გამოკითხულთა 57% და ისინი მოსახლეობის უმრავლესობას ათ ქვეყანაში წარმოადგენენ (აქვე შევნიშნავთ, რომ ამერიკელი მკვლევარები სომხეთს მართლმადიდებლურ ქვეყანას უწოდებენ, თუმცა სომხური სამოციქულო ეკლესია ძველად მოსახლეობის მიხედვით მართლმადიდებლობისაგან განსხვავდება). კათოლიკეები ოთხ სახელმწიფოშია უმრავლესობა, მუსულმანები კი მხოლოდ ბოსნიაში. ათეისტები ბევრია ჩეხეთში (72%) და ესტონეთში (45%).

მკვლევარები აღნიშნავენ, რომ ჩამოთვლილ ქვეყნებში შეინიშნება მართლმადიდებელთა

მკვეთრი ზრდა და კათოლიკეთა შემცირება“. სსრ კავშირის დაშლის შემდეგ იმ რუსების რაოდენობა, რომლებიც საკუთარ თავს მართლმადიდებლებს მიაკუთვნებენ, გაიზარდა: 1991 წელს იყო 37%, ახლა კი 71%-ია. მსგავსი ტენდენცია იგრძნობა უკრაინაში - 1991 წლის 39%-დან დღევანდელ 78%-მდე, ბულგარეთში - 59%-დან 75%-მდე. კათოლიკეთა რაოდენობა შემცირდა ამ რელიგიის ტრადიციულ ქვეყნებში - პოლონეთში (96%-დან 87%-მდე), უნგრეთში (63%-დან 56%-მდე), ჩეხეთში (44%-დან 21%-მდე).

გამოკითხვის ავტორებს აინტერესებდათ აგრეთვე, თუ რამდენად განსხვავდება დღევანდელი რელიგიური საზოგადოება 1970-1980 წლების მდგომარეობიდან: ქართველების 87%, უკრაინელების 59% და რუსების 55% თვლის, რომ დღეს მათი ქვეყნები უფრო რელიგიურები არიან, ვიდრე საბჭოთა პერიოდში. ამასთან, ბერძენთა 87%, რუმინელებისა და პოლონელების 86% მიიჩნევენ, რომ მათ ქვეყნებში მორწმუნეები დღეს უფრო ცოტაა, ვიდრე 45 წლის წინათ იყო.

ზოგიერთ ქვეყანაში, სადაც მართლმადიდებლები უფრო მეტნი არიან, კათოლიკეებთან შედარებით, ისინი ნაკლებ მტკიცედ იცავენ რელიგიურ წესებს. ასე, მაგალითად, ბოსნიელი კათოლიკეების 54% და პოლონელი კათოლიკეების 45% ამბობს, რომ ეკლესიაში ყოველ კვირას დადის, მაშინ როცა ასე აკეთებს მართლმადიდებელ რუმინელების მხოლოდ 21%, ბერძენების 17% და რუსების მხოლოდ... 6%.

უწინააღმდეგველად და აღმოსავლეთ ევროპის 18 ქვეყნიდან ათ ქვეყანაში გამოკითხულთა ნახევარზე მეტი იზიარებს იმ მტკიცებას, რომ „ჩვენი ხალხი, მართალია, იდეალური არ არის, მაგრამ სამაგიეროდ, ჩვენი კულტურა ყველაზე მაგარი და სხვებზე წარმატებულია“. ქვეყნების ამ ათეულში მართლმადიდებლები ჭარბობენ: საკუთარი ეროვნული კულტურის უპირატესობაში დარწმუნებული არიან ბერძენების 89%, ქართველების 85% და სომხების 84%. კათოლიკური მოსახლეობის მქონე ქვეყნებში და იქ, სადაც გაბატონებული რელიგია არ არის, მხოლოდ ბოსნიაში გამოკითხული რესპონდენტების 68% თვლის, რომ „მათი ეროვნული კულტურა სხვებზე უკეთესია“.

კონსტანტინე II
მაკედონელი-ხანი

ერეკლე I ნაზარ-ალი-ხანის შუათანა ძე, დავით II იმამ-ყული-ხანის მომდევნო ძმა, კახეთის მეფე 1722-1733 წლებში. დაიბადა და გაიზარდა სპარსეთში მაჰმადიანად. 1707-1708 წლებში შაჰმა სულთან ჰუსეინმა ირანის სატახტო ქალაქ ისფაჰანის ტარულად (მოურავად, ქალაქის თავად) დაინიშნა. 1722 წ. დავით II-ის გარდაცვალებით

მის შემდეგ, შაჰმა კონსტანტინე კახეთის მეფედ გამოგზავნა, თანაც საბატონოდ მისცა აგრეთვე ერევანი, ყაზახი და შამშადილი. კონსტანტინე იყო „ფრიად მაჰმადიანი, ლალი და ამაყი, მდიდარი და მესისხლე, რამეთუ არა რიდებდა მცირე ზედა კაცთა სიკვდილსა“. ერთნაირად არ ეხატებოდა გულზე ქრისტიანები: ქართველებიც, სომხებიც და რუსებიც. მტრობდა ქართლის მეფე ვახტანგ VI-ს, ლეკებსაც უხსნიდა გზას ქართლის ასახორცილებლად. 1723 წელს პირდაპირ ილაშქრა ქართლში კახური ჯარით. მცხეთა აიღო, ტფილისს დაეცა, მაქარ ვახტანგის ძემ მოიგერია მისი იერიშები. მაშინ კონსტანტინემ მამულად უხმო განჯისა და ერევანის ხანებს და ლეკებს. ქართლელთა მძიმე ბრძოლა გადაიხადეს მაქარის, ვახუშტის და თვით ვახტანგის სარდლობით. ძლიერ დაიხსნეს ტფილისი და მცხეთა. კონსტანტინემ არ მოიხსენა, ჯარიდან ახალი ლეკური ჯარი გადმოიყვანა და ერთბაშად, როცა ვახტანგი ცხინვალს იყო წასული, დაეცნენ ტფილისს, აიღეს და უსატიყვისად აიკლეს. სიონი დაწვეს. ამასობაში ოსმალებმაც მიუსწრეს. კონსტანტინე მათ გამოეგება და ტფილისის კლიტენი მიართვა. მაგრამ ამან არ უშველა. თურქებმა ციხეში ჩააგდეს, ლეკები გაატყვევეს, გაჭოხეს და გაყარეს. ქართლის გამგებლად ოსმალთა ფაშამ მაქარ ვახტანგის ძე გამოაცხადა. კონსტანტინე მაქარს შეევედრა - ნათესავები ვართ, გამომიხსენი და მონად დაგვადგებიო. მაქარმა თხოვნა შეიწყნარა. დაგლახებული კონსტანტინე ციხიდან გაიპარა. 1724 წელს ვახტანგისგან მიტოვებულმა ქართლის პატრიოტებმა კონსტანტინეს ოსმალთა წინააღმდეგ ერთიანი ბრძოლა შესთავაზეს. ისიც მოვიდა და ქართლელთა შუერთდა კახთა და თუმცა ვახტანგის შვილია, ქართლში და მარცხდნენ, კონსტანტინე ოსმალებმა ტყვედ ჩაიგდეს, მალე გაუშვეს. 1731 წელს კი ქართლის მმართველმა ისაყ ფაშამ კონსტანტინე თავისი კახური ჯარით მაშველად მოიხმო აჯანყებულ ქსნისა და არაგვის ხეობა-თა ასახორცილებლად. შეესივნენ ოსმალები და ქართველები ერთად ქართლის სოფლებს. ბოლოს, 1733 წელს ოსმალებმა კონსტანტინე და მისი მხლებელი კახელები ბურჯიდან შუბების ცემით მოკლეს.

გაბრძომილება. დანახვისი №. №236, 241 (2016), №2, 8, 20-21, 33, 67, 74-75, 88, 93, 97,102.

ქართლ-კახეთის
მეფენი
თეიმურაზ II

იხილეთ „კახეთის მეფენი“

კიკელე II

ძე თეიმურაზ II-ისა და თამარ ვახტანგ VI-ის ასულისა, საქართველოს უკანასკნელი დიდი ხელმწიფე, ჯერ კახეთის მეფე 1744-1762 წლებში, შემდეგ ქართლ-კახეთის მეფე 1762-1798 წლებში. ხალხი სიყვარულით „პატარა კახს“ უწოდებდა. დაიბადა 1720 წელს. 1735 წელს 15 წლისამ პირველი ბრძოლა გადაიხადა - ნეიშნის ველზე გაანადგურა ლეკთა მარბიელი ლაშქარი, რომლის გელადიც პირისპირ მოკლა. 1737 წელს ნადირ-შაჰმა ირანში გაიხმო და მომდევნო წელს ინდოეთს დიდ ლაშქრობაში იახლა. უკან დიდი სახელით დაბრუნდა. 1745 წელს საგურამოსთან, არაგვზე თურქთა და ლეკთა ჯარი გაანადგურა, მათი გელადები ხიზინ-ბეგი და მალაჩა თავისი ხელით დახოცა. 1744 წელს ნადირ-შაჰის დასტურით ერეკლე და მამამისი თეიმურაზ II მეფედ ეკურთხნენ ქრისტიანობით (130 წლის მანძილზე პირველად, მანამდე ტახტზე მხოლოდ გამაჰმადიანებული ქართველი მეფე თუ დაჯდებოდა) თეიმურაზ II ქართლის მეფედ, ერეკლე II - კახეთის მეფედ. 1747 წელს ერეკლემ გაანადგურა ქართლის ტახტის მოცილე აბდულა-ბეგი, ყრმობიდან გაათრევილი ძე იესე ალი-ყული-ხანისა.

ჩვენი მირონსახეული
სელმენიფენი

1748 წელს შირაქში მოსპო ლეკები, მათი გელადი ყოჯახა პირისპირ მოკლა. 1749 წელს ერეკლემ და თეიმურაზმა ერევანთან გაანადგურეს მაჰმად-ხანი და ერევანი თავის სამფლობელო საზღვრებში მოაქციეს. 1750 წელს მამა-შვილმა ფანა-ხანსაც აუგეს წესი და სამუდამოდ შემოიმტკიცეს

ნახიჭევანი, განჯა, ყარაბაღი, ყაზახი და შამშადი. იმავე 1750 წელს ერეკლემ ალაზანზე, დანდასთან გაანადგურა ლეკთა ჯარი. 1751 წელს ყარაბაღთან (ერევანის ახლოს) ხერხიანი მანევრით სრულად გაანადგურა ირანის ტახტის მაძიებელი აბატ-ხანი. იმ წელს ლეკთა სამი შემოსევა მოხდა, სამივეჯერ ამოწყვეტეს მათხარნი მამა-შვილმა. 1752 წელს თულქი თაფასთან გაანადგურეს ალა-ქიშის სარდლობით მოსული დიდძალი მაჰმადიანური მხედრობა. 1754 წელს მჭადიჯვართან ერეკლემ გაანადგურა ლეკთა

ჯარი ხუნძახის ბატონის ნურსალ-ბეგის მეტაურობით. 1755 წელს ხელახლა წამოვიდა ნურსალ-ბეგი 20 ათასი ლეკით, ყვარულთან ერეკლემ კიდევ ერთხელ დაამარცხა და გააქცია იგი. 1756 წელს ერეკლემ და თეიმურაზმა ლეკები გაანადგურეს ნიჩბისთან, კარალეთთან, სკრასთან. 1758 წელს გორში ერთმანეთს შეხვდნენ და ერთობლივი საბრძოლო კავშირი შეკრეს ქართლის, კახეთის და იმერეთის მეფეებმა თეიმურაზ II-ემ, ერეკლე II-მ და სოლომონ I-მა, იმავე წელს ერეკლემ ლეკები გაწყვიტა პატარძელთან და აზამბურთან. 1758 წელს ერეკლემ, თეიმურაზმა და სოლომონმა გაანადგურეს ლეკთა ჯარები, რომელთაც გელადობდნენ ჩონჩოლ-მუსა და კობტა-მალაჩილა.

1762 წელს თეიმურაზ II-ის გარდაცვალების შემდეგ, ქართლი და კახეთი გაერთიანდნენ ერეკლეს ერთ ხელმწიფობის ქვეშ. ერეკლემ ზედიზედ გაწყვიტა ლეკები ყაჩაღისთან (1760 წ.), სუჰყულიანთან (1761 წ.), ახმეტასთან (1762 წ.), კვხვთან (1763 წ.), მრავალწყაროსთან (1764 წ.), სამგორთან (1765 წ.), იორზე (1767 წ.) ამასობაში ერეკლეს გაუწყვეტელი ურთიერთობა ჰქონდა რუსეთთან. მისი მფარველობით ფიქრობდა თავისი ქვეყნისა და ხალხის გადარჩენას მაჰმადიანური სამყაროს განუწყვეტელი მოწოდებისაგან, ფიზიკური და სულიერი განადგურებისაგან. 1769 წელს რუსეთის იმპერატორმა ეკატერინე II-ემ ერეკლეს ჯარი გამოუგზავნა გენერალ ტოტლენბენის სარდლობით. 1770 წელს, აწყურთან, ოსმალებთან ბრძოლის დაწყების წინ, ტოტლენბენმა თავისი ჯარით ქართველები მიატოვა და უკან გაბრუნდა. „მოკავშირისგან“ მიტოვებულმა ერეკლემ, 3 ათასი ქართ-

გიორგი XII

უფროსი ძე ერეკლე მეფისა, ქართლ-კახეთის უკანასკნელი მეფე 1798-1800 წლებში. ბრძოლის ველზე მამაცი იყო. მამაცურად იბრძოდა ასპინძის ომში (1770 წ.), სადაც მამამ მარცხენა ფლანგის მეთაურად დანიშნა. სხვადასხვა მიზეზის გამო კრწანისის ტრაგიკულ ბრძოლაში მონაწილეობა არ მიუღია, 1796 წ. ერეკლეს ახლდა განჯის ხელახლა დალაშქრისას. ქართლ-კახეთის მეფედ ეკურთხა მამის

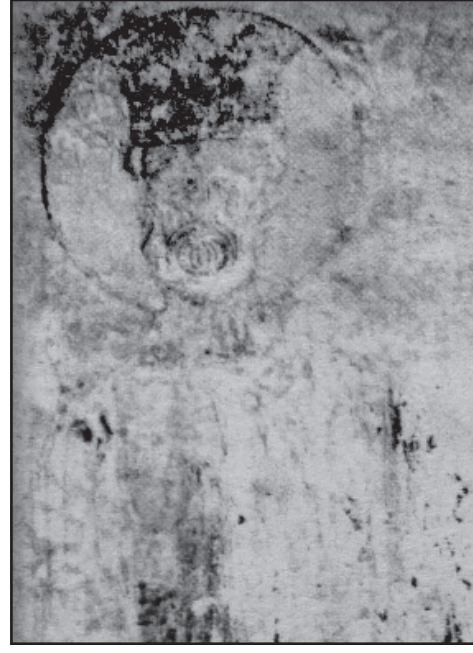
გარდაცვალებასთანავე. 1898 წ. იანვარში მიუხედავად დედინაცვლის „პროტესტებისა“. მუნიციპალიტეტის, აუღლებელი და აღუშფოთებელი ხასიათისა იყო. უზომო ჭამა-სმა და ძილი უყვარდა ამისთვის ხალხმა „ზაქიჭამია“ უწოდა. ორმოც წელს მიღწეული ტანით იმდენად დამძიმდა, რომ ცხენზე შეჯდომა უჭირდა. იყო მოყვარე სწავლა-განათლებისა. ბრწყინვალედ იცოდა საღვთო სჯული და „ქართლის ცხოვრება“. ძმები გაუმტერდნენ. გიორგი წყალმანკით იყო ავად და რუსეთის საიმპერატორო კარი მის სიკვდილს ელოდებოდა, რათა ქართლ-კახეთი იმპერიის საკუთრებად ექცია. 1800 წლის 28 დეკემბერს გიორგი XII გარდაიცვალა. მისი სიკვდილით დასრულდა ქართული ხელმწიფობა აღმოსავლეთ საქართველოში.

იბარეთის მეფენი
დავით I

იხილეთ დავით VI („ერთიანი საქართველოს მეფენი“).

კონსტანტინე I

შუათანა ძე დავით VI ნარინისა. იმერეთის მეფე 1293-1327 წლებში ქუთაისის ტახტზე ავიდა. მამის სიკვდილისთანავე უმცროსი ძმა მიქელი არ შეურიგდა მის გამეფებას და რაჭა და არგვეთი წაართვა. სიკვდილამდე არ შეირვივებულან ძმები, კონსტანტინე I აღესრულა 1327 წ.

მოამზადა ალექს ასლანიშვილმა (ვაკრძელება იქნება)

1941 წლის 22 ივნისს ჰიტლერმა შეასრულა თავისი დაპირება ანგელოსაქსების წინაშე და დაესვა თავს სსრ კავშირს. მანამდე სამი დღით ადრე დაზვერვამ მოახსენა სტალინს ჰიტლერის არა მხოლოდ განზრახვის შესახებ, არამედ ჩერჩილის განზრახვის შესახებაც – შეუტეოს ჩვენს ქვეყანას. ვითარება იყო უკიდურესად აწინილ-დაწინილი და სრულიად გაურკვეველი. ომის წინა (1941 წლის 6 მაისიდან) სტალინი გახდა სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოთა თავმჯდომარე, ესე იგი მთავრობის მეთაური. 1941 წლის 30 ივნისს სტალინი სათავეში ჩაუდგა თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტს, მის ხელში თავი მოიყარა სახელმწიფოში ხელისუფლების მთელმა სისრულემ. 1941 წლის 3 ივნისს ის გამოვიდა რადიოთი საბჭოთა ხალხისადმი მიმართვით. ეს იყო უმნიშვნელოვანესი სიტყვა, რომელიც იწყებოდა სიტყვებით „ძებო და დებო“. გადაჭარბების გარეშე – ოპერატიული ხელოვნების შედეგად.

1941 წლის 19 ივნისს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა ი.ბ. სტალინი დანიშნა სსრ კავშირის თავდაცვის სახელმწიფო კომისარად. სტალინის მთავარი ამოცანა იყო არა მხოლოდ საბრძოლო მოქმედებათა ხელმძღვანელობა, არამედ ინგლისთან და ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთმოქმედებათა ორგანიზაცია. მათ, ცხადია, სურდათ, დარჩენილიყვნენ გვერდზე და იქიდან ედევნებინათ თვალყური სსრ კავშირისა და გერმანიის სამკედრო-სასიცოცხლო შეტაკებაზე. სტალინის დიპლომატიური ბატალიები „მოკავშირეებთან“ ცალკე წიგნად ღირს – მეტად დიდი მოცულობისანი არიან ისინი. მაგრამ ყველაზე მთავარი მან შეძლო – ინგლისელებმა და ამერიკელებმა დაიწყეს ჩვენი დახმარება, იაპონიამ კი მაინც ვერ გარისკა, დაგესხმოდა თავს. საუბარი სტალინის „პანიკის“ შესახებ ომის პირველ დღეებში – სიცრუეა. მოლოტოვი ამას ასე იხსენებს: „დაბნეუნი არ დაბნეულა, განიცდიდა – კი, მაგრამ არ გვიჩვენებდა გარეგნულად. თავისი სირთულეები სტალინს ჰქონდა, რასაკვირველია. რომ არ განიცდიდა – სისულელეა. მაგრამ მას წარმოგვიჩვენა არა ისეთად, როგორც იყო, არამედ როგორც ცოდვის მომწივებლად გვიჩვენებენ! ეს, რასაკვირველია, აბსურდია. მთელი ეს დღეები და ღამეები, როგორც ყოველთვის, მუშაობდა, სადეცალა, რომ დაბნეულიყო ან მეტყველების უნარი დაკარგოდა“.

თუ ემოციებს გვერდზე გადავდებთ, ადვილად შევამჩნევთ, რომ ყოველთვის ცდილობენ, ბრალი დასდონ სტალინს „თემის მიხედვით“. ის ყოველთვის დამნაშავეა იმაში, რაც მოხდა. ანდა დამნაშავეა იმაში, რაც არ მოხდა. რა, თუკი ამას აქვს დადებითი ელფერი. თუ ომი დაიწყო – მისი ბრალია, რომ იგი დაიწყო და დიდა დანაკარგები. თუ სტალინმა დანაკარგების გარეშე დაიბრუნა დასავლეთი ბელორუსია – ის თავზედ მტაცებელია. თუ მისმა ცოლმა თავი მოიკლა, დამნაშავეა მხოლოდ სტალინი. თუ მეორე, გარდაცვალების შემდეგ ცოლი არ მოუყვანია – მამასადამე, ის იდუმალი გარყვნილია. თუ სტალინი ქმნის სახელმწიფო ისრაელს და არის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური მომხრე მისი რუკაზე გაჩენისა, ამის შესახებ არ ლაპარაკობენ. სამაგიეროდ, ნებისმიერი ციხეში ჩასმული სსრ კავშირის ებრაელი მოქალაქე სტალინის ბრალდებისთვის არის ანტისემიტის მისი აშკარა დადასტურება. რაც უნდა მოხდეს ცუდი და ტრაგიკული – ამაში ყოველთვის სტალინია დამნაშავე. თუ მოხდა რამე კარგი და მნიშვნელოვანი ქვეყნისთვის – ეს თავისთავად მოხდა, მისი დამსახურება ამაში ნულია.

ამ დროს ომის ყელაზე რთულ მომენტებში სტალინი ავლენდა რწმენას და პირად მამაცობას. უბრალოდ, 1941 წლის ივნისის ყველაზე პირველ საათებში და დღეებში მას სჭირდებოდა გარკვეულიყო, უწინარეს ყოვლისა, მომხდარის პოლიტიკურ მიზეზები. ჰიტლერი ხომ დაგვესხა, როდესაც არმიისთვის არ ჰქონდა თბილი ტანსაცმელი, არ ჰყავდა რეზერვები და რაც მთავარია – გაურკვეველია რატომ. გამარჯვების შანსები მას არანაირი არ ჰქონია. გერმანიის არმიის 22 ივნისის შანსები, განხორციელებინა ჩაფიქრებული გეგმა „ბარბაროსა“, პრაქტიკულად ნულის ტოლი იყო. და მხოლოდ რუსეთისთვის ტრაგიკული, მოვლენათა მაქსიმალურად არახელსაყრელი მოვლენები 1941 წლის აგვისტოში ხდის გერმანელთა შანსს „ნულს ზემოთ“. მაგრამ ომის შედეგი ამ დავაში სვამს დიდ წერტილს: მოვლენათა ყველაზე ხელსაყრელი განვითარების დროს გერმანიამ ომი წააგო, ვერ შეძლო რუსეთის განადგურება. მაშასადამე, ჰიტლერს გამარჯვების შანსები საერთოდ არ ჰქონია. რატომ დაგვესხა თავს? რას დაჰპირდნენ მას ინგლისელები? აი ის შეკითხვები, რაც უნდა გაეგო სტალინს ომის პირველ დღეებში. იქნებ, ახლა ღირს, ველოდოთ ბრიტანული ავიაციის დარტყმას ბაქოს ნავთობსაბადოებზე? ან ინგლისის არმია გაიჭრება ამ საბადოებისკენ ერაყიდან? ვის შეეძლო მიეცა იმის გარანტია, რომ ლონდონი და ვაშინგტონი გახდებიან რუსეთის მოკავშირეები? ვფიქრობ, რომ თანამედროვეობის ლიბერალური ისტორიკოსების გარდა ვერც ერთი ადამიანი ამის თავდებობას ვერ იკისრებს. სტალინს კი სჭირდებოდა, სწრაფად გარკვეულიყო ამ ხლართში. მაგრამ იმ რთულ ვითარებაშიც კი სტალინი სტალინად რჩებოდა. ცივი სისხლიან და ნიჭიერ ხელმძღვანელად.

სახელგანთქმული პოლარული მფრინავი, საბჭოთა

ნიკოლაი სტალინი

ცილდაწამებული გენერალისიმუსი

ვისხანაბთ ერთად

კავშირის გმირი მ.ვ.ვოდოპიანოვი პირდაპირ, 1941 წლის 22 ივნისს, როდესაც გაიგო ომის დაწყების შესახებ, ჰიდროთვითმფრინავით ჩრდილოეთიდან მოსკოვში ჩაფრინდა. „დაეშვა ხიშიში და უმაღლე წავიდა კრემლში. ის მიიღო სტალინი. ვოდოპიანოვმა შესთავაზა, განახორციელონ ჩვენი ბომბდამშენების თავდასხმა ფაშისტურ გერმანიაზე.“

– ეს როგორ წარმოგიდგენიათ? – შეეკითხა სტალინი და რუკასთან მივიდა.

ვოდოპიანოვმა გაავლო ხაზი მოსკოვიდან ბერლინამდე.

– არ იქნებოდა უკეთესი აქედან? – თქვა სტალინმა და უჩვენა კუნძულები ბალტიის ზღვაში“ (ფ.ჩუევი. ას ორმოცი საუბარი მოლოტოვთან).

ამ საუბრის შედეგი გახდა ბომბდამშენების თავდასხმები ბერლინზე ესტონეთის კუნძულ ეზელიდან (დღეს საარემია)...

ომის პირველ თვეებში სტალინი ელოდებოდა არა მხოლოდ კატასტროფულ ახალ ამბებს ფრონტიდან, რომლებიც ნებისმიერ ადამიანს გატეხავდა. მას პირადი ტრაგედია ელოდებოდა. ვაჟიშვილი იაკობი, რო-

გამომავლანეს მხოლოდ 1968 წელს. არც ომის დროს, არც მის შემდეგ სტალინს ერთი მცდელობაც არ გაუკეთებია, გაეგო, რა მოხდა რეალობაში...

რომ ერთბაშად დავხუროთ სტალინის შვილების ომში მონაწილეობის თემა, აუცილებელია, გავისხენოთ ვასილის შესახებაც. 1941 წლის მაისში მან ლიპეცკის საავიაციო კურსები დაამთავრა, და 1941 წლის ივნისში დაინიშნა წითელი არმიის სამხედრო-საჰაერო ძალების ინსპექტორ-მფრინავის თანამდებობაზე. ცხოვრებაში ვასილი თავისი ძმის იაკობის საპირისპირო ხასიათისა იყო. ვასილი სტალინის ისტორია მეტად ჭკუისსასწავლი და ტრაგიკულია. მიუხედავად მამის ყოველგვარი აღმზრდელობითი ზომებისა, ის გაიზარდა როგორც ბატონიშვილი და სკანდალური – „შემორჩენილია ვასილის წერილები მამისადმი. ერთ-ერთ მათგანში, ფრონტიდან, ვასილი სთხოვს, გაუგზავნოს მას ფული – ნაწილში გაიხსნა ბუფეტი და, იმის გარდა უნდოდა შეეკერა ოფიცრის ახალი ფორმა. ამ წერილზე ასეთი რეზოლუცია დააწერა: „1. რამდენადაც ჩემთვისაა ცნობილი, სამწუხრო ულუფა წითელი არმიის სამხედრო-საჰაერო ძალების ნაწილებში საცვებით საკმარისია. 2. წითელ არმიაში განსაკუთრებული ფორმა სტალინის შვილისთვის გათვალისწინებული არაა“. ესე იგი ვასილი ფული არ მიუღია.

იცოდა რა ვასილის ხასიათი, მისი სამსახურის ახალ ადგილზე ჩასვლის შემდეგ, მაგალითად, გაუგზავნა წერილი ნაწილის ხელმძღვანელობას, რომელშიც პირდაპირ ჩაწერა: „... ნუ გააკეთებთ რაღაც გამონაკლისებს შვილისთვის“. 1946 წელს სტალინმა შვილს დაურეკა და მისი სამსახური არყოფნა აღმოაჩინა. თურმე, ამ მომენტში ნასული იყო დაკარგული სანადირო ძაღლის საძებნელად. სსრ კავშირის მეთაურმა დაუყოვნებლივ გამოუცხადა მას ათი დღით პატიმრობა.

„ვასილი სტალინი უხვირო კაცი იყო. არ შეიძლება თქმა, რომ ის ყოველმხრივ ცუდი იყო, მაგრამ მას ბევრი ცუდი რამ ჰქონდა. დაიწყეს მისი განდიდება, ის კი უკმაყოფილოა. ნიჭიერ განსაკუთრებული არ ჰქონია, იყო შეუმჩნეველი. მამას არ ჰგავდა. სუსტი ხასიათის ადამიანი“, – ასე ახასიათებს ვასილის ვიკიპედია მოლოტოვი. მაგრამ სამართლიანი რომ ვიყოთ, აუცილებლად უნდა მივუთითოთ, რომ გარდა ხუშტურიანი ბატონიშვილობისა, ვასილი სტალინი იყო ნებისყოფიანი და გაბედული ადამიანი. მაგალითად, შაულიაში, სადაც ის მსახურობდა, ერთხელ აეროდრომზე შემოიჭრნენ გერმანული ტანკები. დაიწყო პანიკა. მაშინ, ვასილი სტალინიმა ღია მანქანაში ჩასვა ცოლი, რომელიც მასთან სტუმრად იყო, გავიდა ასაფრენ ზოლზე და შეძლო აღედგინა მდგომარეობა, შეაჩერა ავტომობილი გაქცეულების წინ. **„მხდალებო, შეხედეთ ქალს და მას არ ეშინია!“** პანიკა დაძლიეს, თვითმფრინავები ჰაერში აფრინდნენ. სულ დიდი სამამულო ომის პერიოდში ვასილი სტალინიმა 27 საჰაერო ბრძოლაში მიიღო მონაწილეობა.

შეძლო სტალინის შვილს კეთილი საქმეებიც. განსაკუთრებით ეს გამოვლინდა სპორტულ სფეროში, რომელშიც ის თავისებური მეცენატი გახდა. მაგალითად, მან შეძლო ორმოცდარვა საათის განმავლობაში (!) გადაეკეთებინა თვითმფრინავის ანგარი კალათბურთის დარბაზად საშხაპეებით და სამხედრო საჰაერო ძალების საკალათბურთო გუნდმა მიიღო შესაძლებლობა, ეთამაშა სსრ კავშირის ჩემპიონატში.

უმაღლე სტალინის გარდაცვალებიდან ავიაციის გენერალ-ლეიტენანტი ვი. სტალინი ოცდათორმეტი წლის ასაკში 1953 წლის 26 მარტს გაათავისუფლეს არმიის შემადგენლობიდან სამხედრო ფორმის ტარების აკრძალვით. 1953 წლის 28 აპრილს ის დააპატიმრეს. ხრუშჩოვისეული „დათობა“, რამაც აურაცხელი უბედურება მოუტანა ჩვენ ქვეყანას, დაიწყო იმის შვილის დაპატიმრებით, რომელიც ხრუშჩოვს აუტანლად ეზიზღებოდა. ვასილიმ გაფლანგვისათვის რვა წელი მიიღო. მაგრამ დაპატიმრების რეალური საბაბი სხვა რამ იყო: სტალინის შვილი მივიდა ჩინეთის საელჩოში და გულლიად ლაპარაკობდა, რომ მამამისი მონამლეს. ვასილი ციხეში შვიდი წელი იჯდა, რის შემდეგაც ის გამოუშვეს, და ის შეხვდა ხრუშჩოვს. ვასილი თავისუფლებაში იმყოფებოდა ორთვენახევარი, შემდეგ ის „დააბრუნეს“ ციხეში, რომ „დაემთავრებინა“ თავისი რვა წელი. სტალინის შვილმა თავისი „ვადა“ დაამთავრა მთლიანად. შემდეგ რა მოუვიდა ადამიანს, რომელიც იჯდა ციხეში მთელი ვადით „გაფლანგვისათვის“? ის ყაზანში გადაასახლეს, სადაც 1962 წლის 19 მარტს, ორმოცდამეორე წლის ასაკში გარდაიცვალა. გარდაცვალების შემდეგ მას სვლიანი შვილი დარჩა – ოთხი თავისი და სამი აყვანილი. „მამაჩემის სიკვდილი ჩემთვის დღემდე გამოცანაა. დასკვნა მისი სიკვდილის შემდეგ არ ყოფილა“, – დაწერს მოგვიანებით ნაფეხდა სტალინი. არის ძალიან დიდი იმის ალბათობა, რომ ვასილი სტალინი მონამლეს. როგორც მამამისი...

თარგმანი
ზურაბ ლორთქიფანიძე
(ბაზრქმუბა იმწეზა)

დაუხსნება

მოსკოვში გარდაცვლილი სტალინის შვილი შვილი ცნობილი რეჟისორი გახლდათ ალექსანდრ ბურდოვსკი – და არა ალექსანდრ ბურდოვსკი.

ვასილი სტალინი და იაკოვ ჯუღაშვილი

მელიც არტილერიის ლეიტენანტის წოდებით, ჰაუბიცის ბატარიის მეთაურის თანამდებობაზე იყო, 1941 წლის 24 ივნისიდან ჩაერთო საბრძოლო მოქმედებებში, უკვე 1941 წლის ივნისის დასაწყისში ტყვედ ჩავარდა. სტალინს არაფერი გაუკეთებია, რომ გამოეყვანა შვილი ტყვეობიდან. იყო რა სსრ კავშირის მეთაური, მას შეუძლებლად მიაჩნდა განსაკუთრებული დამოკიდებულება თავისი შვილისადმი. იაკობ ჯუღაშვილის გადაბირება არაერხელ სცადეს გერმანელებმა, მაგრამ ის ფიცის ერთგული დარჩა. შესანიშნავად ესმოდა, რომ ის გაცვლითი ბანქოა, ფაქტობრივად წავიდა თვითმკვლელობაზე, როდესაც 1943 წლის 14 აპრილს ტყვეთა ბანაკში უარი თქვა, შესულიყო ბარაკში, და გაიქცა სასიკვდილო ზონისაკენ, რითაც მოახდინა გუშაგის პროვოცირება, მან დახვრიტა იგი. წინ გაუფხნრებთ მოვლენებს და ვიტყვით, რომ გერმანელებმა დამალეს იაკობის სიკვდილი – ის მათ „ცოცხალი“ სჭირდებოდათ, გერმანიის კაპიტულაციის შემდეგ ბევრი დოკუმენტი ინგლის-ამერიკელების ხელში აღმოჩნდა. და მოკავშირეებმა ისინი დაამალეს. დოკუმენტები შვილის, დალუპვის შესახებ არ გადასცეს სტალინს, როგორც ამას ადამიანური მორალი და სამოკავშირეო ურთიერთობანი მოითხოვდნენ. ისინი

სულიერება

ამაღლება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი

გუშინ მართლმადიდებელმა სამყარომ აღნიშნა ამაღლების დღესასწაული, ამაღლებას უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი, რომლის ტროპარია: „ამაღლდი დიდებით, ქრისტე ღმერთო ჩვენო და მხიარულ ჰყვენ მონაფენი ალექსანდრისა მის სულისა წმიდისათა, განამტკიცენ რა იგინი კურთხევითა მით, რამეთუ შენ ხარ ძე ღმრთისა, მსხნელი სოფლისა“.

...ამაღლება, სახარების მიხედვით, აღდგომიდან მეორე დღეს იდღესასწაულდება. იესო ქრისტე თავის მონაფეებთან ერთად იერუსალიმიდან ბეთანიისაკენ გაემგზავრა. ელეონის მთაზე იგი ესაუბრა მოციქულებს ღვთის სასუფეველზე და მოუწოდა, დარჩენილიყვნენ იერუსალიმში სულიწმიდის მოფენამდე. დამოძღვრა ისინი და მათ თვალწინ ზეცად ამაღლდა.

ნიშანდობლივია, რომ მონაფეთა თვალთაგან ღრუბელმა დაფარა იესო ქრისტე. მოულოდნელად მოესმათ მათ ხმა ზეციური მაცნესი, რომელიც ამცნობდა: „ესე იესუ, რომელი ამაღლდა თქვენგან ზეცით, ეგრეთვე მოვიდეს, ვითარცა იხილეთ აღმავალი ზეცად“.

აღსანიშნავია ამაღლების დღესასწაულისადმი დამოკიდებულება, ის დამოკიდებულია აღდგომის დღესასწაულზე და ამიტომ მოძრავია...

* * *

აღდგომიდან მე-7 (პირველი მსოფლიო კრების (325 წ.) წმიდათა მამათა) კვირიაკე.

* * *

28 მაისს მოციქულთა სწორთა მეფე მირიანისა და დედოფალ ნანას ხსენების დღეცაა.

საქართველოში ქრისტეანობა სახელმწიფო რელიგიად მიიჩნევა მისი დროს გამოცხადდა.

გიული ლიპარტიანი

ახალი სასტუმრო თბილისში

რამდენიმე დღეში თბილისის ცენტრში კიდევ ერთი მაღალი კლასის სასტუმრო დაიწყებს ფუნქციონირებას. 5-ვარსკვლავიანი IOTA HOTEL TBILISI 90 მანქანაზე გათვლილი და ის ოფიციალურად 2 ივნისს გაიხსნება.

IOTA HOTEL TBILISI-ს მარკეტინგის დირექტორის თამარა ჯავახიძის განმარტებით, IOTA ქართული ბრენდია, რომელიც სასტუმრო ბაზარზე პოზიციონირებას მალე დაიწყებს.

„რაც მთავარია, IOTA Hotel-ის მშენებლობაში და კეთილმოწყობისას გამოყენებულია ეკოლოგიურად სუფთა ქართული ხის მასალები. სასტუმრო ნომრები და, ზოგადად, სასტუმროს ინტერიერი კლიენტის მოთხოვნებსაა მორგებული. სასტუმროში 300 კვ/მ ფართობზე განთავსებულია ვერტიკალური ბაღი“, – აცხადებს IOTA Hotel-ის მარკეტინგის დირექტორი.

მისივე ინფორმაციით, ვერტიკალური ბაღი ქართული ენდემური ჯიშების მცენარეებითაა განწყობილი.

IOTA Hotel-მა შესაძლოა გინესის რეკორდებიც კი დაამყაროს. როგორც სასტუმროს მარკეტინგის დირექტორი აცხადებს, სასტუმროში განთავსებულ რესტორან „ლუმელიში“ დამონტაჟებულია უზარმაზარი ღუმელი და სწორედ ამიტომ მოლაპარაკებები და კონსულტაციები მიმდინარეობს კომპანია „გინესთან“, რათა საბოლოოდ დადასტურების შემთხვევაში IOTA HOTEL TBILISI-ის ღუმელმა შესაბამისი აღიარება მოიპოვოს.

სასტუმროში მოწყობა ასევე საკონფერენციო დარბაზიც, რომელიც 160 ადამიანზე იქნება გათვლილი.

IOTA HOTEL TBILISI-ში სასტუმრო ნომრების დაჯავშნა/გაყიდვა Booking.com-ზე უკვე დაწყებულია.

IOTA Hotel-ი თბილისის ცენტრში, ტაბიძისა და ლერმონტოვის ქუჩების კვეთაზე მდებარეობს და მისი რეკონსტრუქცია ინვესტორმა 2016 წელს დაიწყო.

ლერმონტოვის №10-ში წლების წინათ ენერჯეტიკის სამინისტრო იყო განთავსებული, ხოლო შემდგომ თბილისის საკრებულო.

მეუღლე ინა, შვილები ივა, მაია წერეთლები, სიძეები გია ლაცაბიძე, გია მესხიშვილი, შვილიშვილები გურამი, ანრი, მარიამი, ძმები ვახტანგ, ავთანდილ, ზურაბ წერეთლები ოჯახებით იუნყებიან

გურამ წერეთლის გარდაცვალება

პანაშედი: 26, 27 V 16 სთ. დაკრძალვა: 28 V, 14 სთ. მისამართი: ცოტნე დადიანის 21/23.

ძმები ვახტანგ, ავთანდილ, ზურაბ წერეთლები ოჯახებით იუნყებიან ძმის

გურამ წერეთლის გარდაცვალება

ძმისწული ვახტანგ წერეთელი, მეუღლე ქეთა ჯაფარიძე იუნყებიან ბიძის

გურამ წერეთლის გარდაცვალება

ლალი ჩხეიძე, გივი, სანდრო ჯაფარიძეები თანაუგრძნობენ ვახტანგ, ავთო და ზურაბ წერეთლებს საყვარელი ძმის, უსათნოესი ადამიანის

გურამ წერეთლის გარდაცვალების გამო

ციცო ჯაფარიძე, სოსო თავაძე თანაგრძნობას უცხადებენ ბატონ ავთო წერეთელს ძმის

გურამ წერეთლის გარდაცვალების გამო

მზია, მამუკა ადამიები თანაგრძნობას უცხადებენ ბატონ ავთო წერეთელს ძმის

გურამ წერეთლის გარდაცვალების გამო

აფხაზეთის მთავრობა და აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო სამიძიარს უცხადებენ აფხაზეთის საინფორმაციო უზრუნველყოფის ცენტრის თანამშრომელს, ტელეჟურნალისტ ელისო ხუტკუბიას დის

სიალა ხუტკუბიას გარდაცვალების გამო

სანთელი

ზაურ ლეჟავას სსოვნა

მემორიალი სიყვარულსა და საქმის ერთგულებაში დაუარყოფელი სიმოსხლე

ერთი წელი ისე სწრაფად გავიდა, თითქოს გუშინ მოხდა შენი ზეციური საქართველოში გადაბრუნება. ახლა ვიგრძენით შესანიშნავი პიროვნების, არაჩვეულებრივი მეგობრისა და კეთილშობილებით სავსე ადამიანის დაკარგვით გამოწვეული ტკივილი. შენ ხომ ტოლი არ გყავდა მეგობართა სიყვარულში, საქმის ერთგულებაში. ერთადერთ და მთავარ ნაკლად იმას გითვლიდით, რომ ოჯახი არ შეგიქმნია და მთელი სიყვარული და სითბო ახლობლებზე და მათ შვილებზე გადაანაწილე. მის კაცურ თვისებებს, ძირძველ ვერებებს უბრალოდ, მოკრძალება და რიდი ახლდა თან.

პოლიტიკური ინსტიტუტის დამთავრების დღიდან (1961 წ.) პურპროდუქტების სისტემაში იმუშავა პროფესიონალმა ინჟინერმა, შემდგომ კი რესპუბლიკაში ერთ-ერთი მონიშნავი საწარმოს – თბილისის ცხიმკომბინატის მთავარი ინჟინერი გახდა, ყველას თავი დაამახსოვრა როგორც დიდმა პროფესიონალმა და ერთდირებულმა სპეციალისტმა, რისთვისაც რესპუბლიკის დამსახურებული ინჟინრის წოდება მიანიჭეს. რაც მთავარია, დამსახურა ახლობლებისა და მეგობრების დიდი სიყვარული.

ცრემლითა და დარდით ვინსენებთ ჩვენს მეგობარს, რომელიც ამ ქვეყანას 78 წლისა განუშორა.

მემორიალი

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა აუქციონის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306'6 მუხლების საფუძველზე სპეციალისტი შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ კრედიტორ ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს ფატიმა უზუნალოვის საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

- აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:
1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: ფატიმა უზუნალოვი (პ/ნ 01008038404), თბილისი, ზემო ვეძისის დასახლება №20.
2. უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: თბილისი, ქაქუცა წილეთაშვილის ქუჩისა და მდინარე მტკვარს შორის, სართული 13, ბინა №274 (საკადასტრო კოდი: 01.17.14.003.508.02.274).
3. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2017 წლის 26 მაისი, 14:00 საათი.
4. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2017 წლის 9 ივნისი, 15:00 საათი.
5. აუქციონის ჩატარების ფორმა: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge.
6. აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 442037
7. მოვალე: ფატიმა უზუნალოვი (პ/ნ 01008038404), თბილისი, ზემო ვეძისის დასახლება №20.
8. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ (ს/კ 204572284), ოურიდოული მისამართი: ქ. თბილისი, საირმის ქ. №10, ბინა 31.
9. აუქციონის პირობები:
• აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;
• მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლება შეიძლება შეიღებოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაყენებით თავედან აიცილოს აუქციონი;
• აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი – ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯია“;
• აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შექმნიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (ს/ს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.
9. აუქციონის პირობები: გამოქვეყნებულია ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის №71271HZP44203717; ლოტის ნომერი: 442037).
ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2017 წლის 9 ივნისის, 10:00 საათამდე, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, გერგეთის ქ. №3.

მრავალუბრაიერ! ერის სიკეთისთვის მეზობელი კაცი

„ქვერივ-ობლების განმკითხავი, ქველმოქმედი, უპოვართა და უბედოთა დამპყრებელი, ქართული ზნეობისა და ტრადიციების დამფასებელი, ლაკადური მირონით მონათლული, არქეოპოლისისა და ძველი ციხე-კოშკების გუშაგი და მეციხოვნე“ — მხოლოდ ამ სიტყვებით რომ შეგამკოს თანამედროვეებმა, ამისთვის ღირს სიცოცხლე და ამქვეყნად მოსვლა. შეიძლება ვინმეს ეცოტავოს კიდევ ამგვარი მოფერება და მეტი იყო საჭირო, ბრძანოს და მართალიც იქნება, ის, ვინც იცნობს, ვისაც ერთხელ მაინც ჰქონია ურთიერთობა, ვისაც მის გვერდით დგომის მაღლი სცნებია, დაგვემონებება, რომ

მართლაც უღვევი მოფერების ღირსია უერთგულესი ძმა, საძმომში გამორჩეული კაცი, ჩვენი

დემურ გაღელია

იგი იუბილარია, 77 წლისა შესრულდა. გარბის წლები და ახლა უფრო მძაფრად ვგრძნობთ იმ სიყვარულს, ერთგულებას, რომელსაც იგი იჩენდა და იჩენს სამეგობროს მიმართ. ჩვენო დემურ, ღმერთმა მრავალჯერ მოგვალოცინოს შენთვის დაბადების დღე.

დიდი სიყვარულითა და ერთგულითა
შენი მეგობრები

მეზობარტბ მილოცვას უერთდება გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ კოლექტივი. წარმატებული მენარმე, დიდბუნებოვანი ქველმოქმედი, უპრეტენზიო მეცნიერი, ქვემარტივი კოლხი, ქართულ ტრადიციებზე აღზრდილი და მატარებელი ამ ტრადიციებისა, ჩვენი გაზეთის ერთგული მკითხველი, ავტორი და მეგობარი, ბატონი დემურ გაღელია 77 წლისა შესრულდა. გულითა და სულით ვულოცავთ დაბადების დღეს, ჯანის სიმრთელეს და საყვარელი ხალხის ბედნიერებასა და ჯანმრთელობას ვუსურვებთ.

გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

სააკაშვილი უკრაინაში რუსული საიტების დაბლოკვის წინააღმდეგია

პიპის მიერ რუსული საიტებისა და სოციალური ქსელების დაბლოკვის გადაწყვეტილებას ოდესის ყოფილი გუბერნატორი გამოეხმაურა. მიხეილ სააკაშვილის თქმით, პოროშენკოს გადაწყვეტილება არაადამიანურია და უკრაინის მოქალაქეებისადმი პრეზიდენტის გულგრილ დამოკიდებულებას მეტყველებს.

რუსული საიტების დაბლოკვის გადაწყვეტილება პოროშენკომ გასულ კვირას მიიღო. შავ სიაში სოციალური ქსელები „ვეკონტაქტე“ და „ოდნოკლასნიკი“ მოხვდა.

დედაბაღი

ხალხი, რომელსაც ლიტერატურა უყვარს...

თბილისის წიგნის მე-19 საერთაშორისო ფესტივალს ამ სადღესასწაულო დღეებში საგამოფენო კომპლექსი ექსპო-ჯორჯია მასპინძლობს.

წიგნის მოყვარულთა ეს ქვემარტივი ზეიმი ისევე, როგორც წინა წლებში, საგამომცემლო სახლების მიერ წარმოდგენილი პროდუქციის მრავალფეროვნებითაა გამორჩეული. 25 მაისს საზეიმოდ გახსნილი ფესტივალის ფარგლებში, რომელშიც წიგნის გამომცემელთა გარდა აქტიურად მონაწილეობენ ქართველი და უცხოელი ავტორები, უცხოეთის ქვეყნების საელჩოების კულტურის დეპარტამენტების, უნივერსიტეტების, საერთაშორისო ფონდების წარმომადგენლები, წიგნის გამავრცელებლები სხვადასხვა სახეობის ასზე მეტი კულტურული ღონისძიება დაგეგმილი. კერძოდ, მოუწყობა ახალი წიგნების პრეზენტაციები, შეხვედრები ავტორებთან, საჯარო კითხვები, ლიტერატურული დისკუსიები, პროფესიული სემინარები, კოსტუმირებული კარნავალიც კი.

წლებანდელ წიგნის ფესტივალს, არსებობის ისტორიაში პირველად, ფოკუს-ქვეყანა პყავს — ნორვეგია, რომელიც მსოფლიოს ერთ-ერთი გავლენიანი ლიტერატურული ფონ-

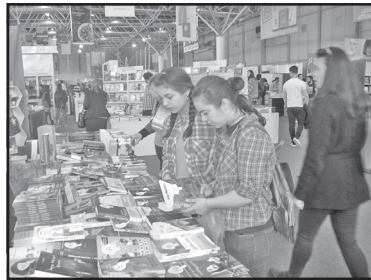
დით NORLA-თი და მწერალთა მცირე დელეგაციითაა წარმოდგენილი, რომლის წევრები არიან როსკვა კორიციანსკი, ნილს ჰენრიკ სმიტი, სიმენ ეკერნი და სიგბორნ მოსტიუ.

ფესტივალის ორგანიზატორებმა საგანგებოდ იზრუნეს ჩვენს პატარა მკითხველებზეც და მათ, ტრადიციისამებრ, საკუთარი კუთხე მოუწყვეს, რომელშიც ასევე სხვადასხვა გასართობი და ინტელექტუალური ღონისძიება გაიმართება.

სამამულო და უცხოური გამოცემის წიგნები საგრძნობი შედეგით იყიდება, თავად ფესტივალი კი 28 მაისამდე გასტანს.

ლალი ხუნდაძე

ელგუჯა ნაღარეშილის ფოტო

მეზობრობისთვის მგზავრებს საჩუქრად „ვეფხისტყაოსანი“ დაურიგდათ

თბილისის მერიის კამპანია „ვეფხისტყაოსანით ტრანსპორტში“ გრძელდება. მეტროსადგურ „რუსთაველის“ მიმდებარედ, ასევე მატარებლის მოსაძვდე ბაქანზე მგზავრებს საჩუქრად 6 სხვადასხვა გამომცემლობის 300 წიგნი გადაეცა.

„ნეკერის“, „დიოგენის“, „ინტელექტის“, „მერიდიანის“, „სეზონისა“ და „პალიტრა L“-ის შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი“ და ამ პოემის შესახებ გამომცემული წიგნები მერიისა და გამომცემლობების წარმომადგენლებმა დაარიგეს.

კამპანიის „ვეფხისტყაოსანით ტრანსპორტში“ ფარგლებში, რომლის მიზანია წიგნის კითხვის პოპულარიზაცია, მუნიციპალური ტრანსპორტის მგზავრებს წიგნები საჩუქრად გადაეცემა.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA

სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი

სპარტაკ ძოშულია

293-13-34

599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:

გურამ გომიასვილი

599 53-76-16;

ალეკო

ასლანიშვილი

599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი

მამუკა ვაშაქიძე

514 33-33-24

გამომცემლობა:

შპს „თანადგომი“-ს გაზეთ

„საქართველოს რესპუბლიკის“

გამომცემელი“

ტ: 599 79-76-79

შპს „ახალი საუკუნე“

იბეჭდება გამომცემლობა

„კოლორ პრესი“

რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა საჩუქრადღეობა!

რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ შენი გაზეთია, აუსილებლად წაიკითხე!

უსსოპი პალტის კონს:

პუბ ფონი - 2.4144; პირი - 2.7155;
ბრიტანული პირი - 3.1322;
100 რუბლი - 4.2758; თურქული ლირა - 0.6770;
აზერბაიჯანული მანათი - 1.4250;
1000 სომხური დრამი - 4.9988.

აივლი 26 მაისისთვის

აქციონერული სააქტივობა:
პირი - ღამე +4, დღე +27
პირი - ღამე +1, დღე +22
დასავლეთი სააქტივობა:
პირი - ღამე +6, დღე +25
პირი - ღამე +3, დღე +22
თბილისი: ღამე +8, დღე +24

დაბოიკაქათ, მოგზავრათ:

ტელ: 293-13-34,

599-79-76-79

ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru

და sakresp@top.ge